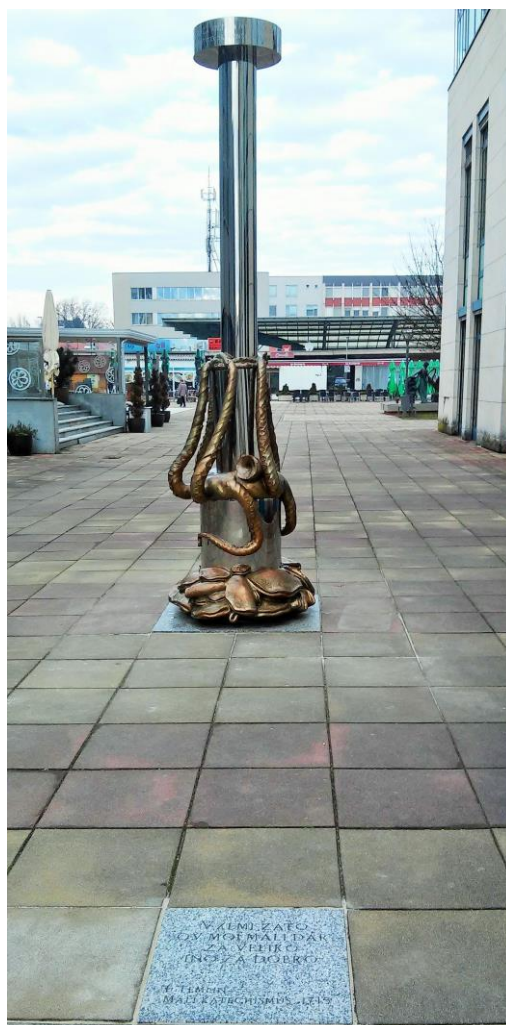

POROČILO O DELU

Pokrajinske in študijske knjižnice

Murska Sobota za leto 2019

Murska Sobota, 2020

VSEBINA	Stran
1 UVOD	7
2 PREDSTAVITEV ZAVODA	8
2.1 Osnovni podatki	8
2.2 Organi zavoda	9
2.3 Knjižnična mreža	9
2.4 Zakonske in druge pravne podlage, ki določajo, pojasnjujejo in opredeljujejo delovno področje Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota	9
2.5 Dejavnosti knjižnice kot splošne knjižnice	10
2.6 Dejavnosti knjižnice na narodnostno mešanem območju	11
2.7 Dejavnosti knjižnice na obmejnem območju	12
2.8 Dejavnosti knjižnice kot osrednje območne knjižnice	12
3 KNJIŽNIČNA ZBIRKA	13
3.1 Zaloga	13
3.2 Nabava knjižničnega gradiva	13
3.2.1 Prirast knjižnega gradiva	14
3.2.2 Prirast periodičnega tiska	14
3.2.3 Prirast neknjižnega gradiva	15
3.2.4 Skupni prirast in izločitev gradiva v letu 2019	15
3.3 Strokovna obdelava gradiva	16
4 KNJIŽNICA IN UPORABNIKI	17
4.1 Odprtost knjižnice	17
4.2 Obisk knjižnice	17
4.3 Aktivni člani	17
4.4 Izposoja knjižničnega gradiva	18
4.4.1 Medknjižnična izposoja	19
4.5 Elektronski informacijski viri	20
5 ZAPOSLENI	22
5.1 Izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje zaposlenih	23
5.2 Mentorstvo	25
6 DELO PO ODDELKIH	26
6.1 Oddelek za odrasle	26
6.1.1 Priložnostne razstave	32
6.1.2 Tematske razstave	34

6.2 Mladinski oddelek	35
6.2.1 Storitve za uporabnike s posebnimi potrebami	41
6.3 Domoznanska dejavnost	45
6.4 Potujoča knjižnica (bibliobus).....	63
6.5 Knjižnična dejavnost na obmejnem območju.....	64
6.6 Knjižnična dejavnost za pripadnike madžarske narodne skupnosti.....	69
6.7 Izvajanje posebnih nalog PIŠK MS kot osrednje območne knjižnice	70
7 SODELOVANJE Z DRUGIMI KULTURNIMI IN IZOBRAŽEVALNIMI INSTITUCIJAMI, ZAVODI, DRUŠTVI.....	73
8 PRIREDITVE IN DOGODKI V LETU 2019.....	74
8.1 Razstavna dejavnost.....	75
8.2 Prireditvena dejavnost	77
9 KNJIŽNICA V MEDIJIH	86
10 SKLEP.....	95

KAZALO SLIK

Slika 1: Skupinska fotografija prejemnikov Bralne značke za odrasle v letu 2019 s knjižničarji.....	27
Slika 2: Koncert uglasbene poezije Duo Ponte z gosti: Vrvohodci na Skritem dvorišču, 25. 7. 2019.....	29
Slika 3: Ilija Trojanow med pesniškim branjem na Skritem dvorišču, Dnevi poezije in vina, 22. 8. 2019.....	30
Slika 4: Samo Budna & Band na Skritem dvorišču, Dnevi poezije in vina, 22. 8. 2019.....	31
Slika 5: Prva razstavna plakata z razstav Oton Župančič (1848-1949) in Dane Zajc (1929-2005) ...	34
Slika 6: Pripovedovalci pravljic na pravljličnem večeru za odrasle, 21. 11. 2019	36
Slika 7: Zaključna prireditev bralnega projekta za otroke Jaz pa berem, 28. 2. 2019	37
Slika 8: Utrinki z Noči v objemu ljudskega izročila, 15. in 16. 3. 2019	37
Slika 9: Učenci OŠ I s knjižničarkami, ki so sodelovali pri projektu Noč z Andersenom, 29. in 30. 3. 2019	38
Slika 10: Najmlajši s plakati, ki ozaveščajo o škodljivosti pirotehnike.....	39
Slika 11: Gost Noči knjige 2019 Tadej Golob z moderatorko Jedrt Jež Furlan, 23. 4. 2019	40
Slika 12: Zaključna prireditev Karolinine bralne značke, 1. 10. 2019.....	42
Slika 13: Prva stran zgibanke Zakladnice, 2019	47
Slika 14: Roll-up stojalo Kamra na oddelku za odrasle v PIŠK MS.....	50
Slika 15: Naslovnice oz. prve strani domoznanskega digitaliziranega gradiva v letu 2019.....	52

Slika 16: Predstavitev ponatisov Prekmurje (1921) in Slovenska krajina (1935) – doc. dr. Andrej Hozjan in dr. Klaudija Sedar, 22. 5. 2019.....	54
Slika 17: Naslovnica zbornika Prekmurje ob zgodovinski prelomnici 1919 in avtorica ob predstavitvi le-tega, 24. 9. 2019.....	55
Slika 18: Odkritje obeležja Rastoča knjiga Murska Sobota, 3. 12. 2019.....	57
Slika 19: Mag. Bernarda Roudi na domoznanskem večeru o Prekmurcih v prelomnih dogodkih 1914-1919 in pogled na publiko, 17. 5. 2019.....	58
Slika 20: Naslovnica druge številke revije Prekmuriana, revije Pišk MS za literaturo in kulturno zgodovino, 2019.....	60
Slika 21: Levo sodelujoči na Debatni kavarni in desno obiskovalci pravljíčne ure Prekmurskih pravljic na 35. Slovenskem knjižnem sejmu, 27. 11. 2019	61
Slika 22: Nastopajoči in predstavniki organizatorjev projekta Obujamo dediščino v Hiši jabolk na Gornjem Seniku (1. 2. 2019) in v Kulturnem domu na Verici (10. 12. 2019)	66
Slika 23: Bralke iz Slovenskega Porabja, ki so osvojile prvo Slovensko bralno značko potujoče knjižnice v Porabju (Monošter, 27. maj 2019).....	67
Slika 24: Naslovna stran zbornika povzetkov in predstavitev referata Ivane Soban iz Narodne in študijske knjižnice Trst, 3. 10. 2019.....	69
Slika 25: Utrinki iz predstavitve monografije Prekmurje v vrtincu pariške mirovne konference 1919. Na prvi fotografiji ob avtorju dr. Urošu Lipuščku na njegovi levi Marjan Šiftar, podpredsednik Uprave UŠF, z njegove desne urednica dr. Klaudija Sedar in pisec spremne besede, Dušan Šarotar, 18. 1. 2019.....	85

KAZALO TABEL

Tabela 1: Primerjava prirasta knjižničnega gradiva po načinu nabave v letih 2019 in 2018.....	14
Tabela 2: Primerjava prirasta periodičnega tiska po načinu nabave v letih 2019 in 2018.....	14
Tabela 3: Primerjava prirasta neknjižnega gradiva po načinu nabave v letih 2019 in 2018	15
Tabela 4: Primerjava skupnega prirasta knjižničnega gradiva v letih 2019 in 2018.....	15
Tabela 5: Primerjava izločenega gradiva v letih 2019 in 2018.....	16
Tabela 6: Obdelava knjižničnega gradiva v letu 2019.....	16
Tabela 7: Aktivni člani po občinah v letu 2018 in 2019.....	18
Tabela 8: Največkrat izposojene knjige v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota v letu 2019	19
Tabela 9: Medknjižnična izposoja v letu 2019 in primerjava z letom 2018.....	20
Tabela 10: Zaposleni v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota na dan 31. 12. 2019.....	23
Tabela 11: Projekti na mladinskem oddelku v številkah v letu 2019	43

Tabela 12: Pravljične ure in bibliopedagoške dejavnosti v številkah v letu 2019	44
Tabela 13: Skupne prireditve in dogodki po številu prireditev / dogodkov in številu obiskovalcev v letu 2019.....	74
Tabela 14: Razstave v avli v kronološkem zaporedju v letu 2019.....	76
Tabela 15: Razstave v dvorani v kronološkem zaporedju v letu 2019	77
Tabela 16: Prireditve v igralnici v kronološkem zaporedju v letu 2019	77
Tabela 17: Seznam prireditev v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota v letu 2019	84

1 UVOD

Letno poročilo Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota daje pregled nad opravljanjem knjižnične dejavnosti v letu 2019 in hkrati celovito informira o našem delu, pri katerem smo sledili nalogam in izzivom, ki smo si jih zastavili v programu dela za leto 2019. Prinaša podatke o zavodu, o sestavi knjižnične zbirke, članih knjižnice, obisku in izposoji knjižničnega gradiva, ponudbi podatkovnih zbirk in drugih knjižničnih storitev, ki jih nudimo in pripravljamo za naše člane in uporabnike (fizične, virtualne, potencialne) vseh ciljnih skupin v lokalni skupnosti. Nadalje daje poročilo vpogled v delo po oddelkih s poudarkom na projektih, s katerimi skušamo zadovoljevati potrebe vseh uporabikov knjižnice po izobraževanju, raziskovanju, kulturi, širjenju obzorij, kakor tudi kakovostnemu preživljanju prostega časa. Ob vsem tem pa ostaja velik poudarek in pozornost na razvoju bralne kulture, dialoga, pismenosti, promociji pisne kulturne dediščine, ki je pomembna za ohranjanje nacionalne identitete in seveda na posluhu vsem našim uporabnikom, na kar se poskušamo v kontekstu sprememb z novimi vsebinami in storitvami tudi odzivati.

2 PREDSTAVITEV ZAVODA

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je osrednja splošna knjižnica za 12 občin, Mestno občino Murska Sobota in Občino Beltinci, ki sta ustanoviteljici, ter 10 pogodbenih (Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Puconci, Rogašovci, Šalovci in Tišina). Je tudi domoznanska knjižnica za Prekmurje, Prlekijo in Porabje. Razvila se je iz ljudske knjižnice (ustanovljena 1945) in študijske knjižnice (ustanovljena 1955), ki sta se leta 1972 združili in se poimenovali tako, kot se knjižnica imenuje še danes. V začetku leta 1991 je bila računalniško opremljena in vključena v računalniško podprt slovenski knjižnični informacijski sistem, leta 2004 pa je pričela delovati v novi sodobni zgradbi v središču mesta Murska Sobota.

Od leta 2003 je tudi ena od desetih območnih slovenskih knjižnic, za območje Pomurja (področje Upravnih enot Murska Sobota, Lendava, Ljutomer in Gornja Radgona). Opravlja še posebne naloge za madžarsko narodnostno skupnost in Slovence v zamejstvu (Porabje), prav tako zagotavlja knjižnično dejavnost z bibliobusom v 12 prekmurskih občinah in pri Slovencih v zamejstvu.

2.1 Osnovni podatki

Polno ime ustanove: Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota

Skrajšano ime: PIŠK Murska Sobota

Naslov: Zvezna ulica 10, 9000 Murska Sobota

Matična številka: 5676274000

Davčna številka: 18974961

T: +386 2/530 81 10

F: +386 2/530 81 30

E: info@ms.sik.si

W: www.ms.sik.si

2.2 Organi zavoda

Svet zavoda: Marko Polanšček (MO Murska Sobota, predsednik), Bojan Žerdin (Občina Beltinci, namestnik predsednika), mag. Brigita Perhavec (MO Murska Sobota), Slavica Meglič (MO Murska Sobota), Martina Luteršmit (MO Murska Sobota), Romeo Varga (MO Murska Sobota), Terezija Topoljski (Občina Beltinci), Vesna Radovanovič (PIŠK Murska Sobota) in Boštjan Zver (PIŠK Murska Sobota).

Strokovni svet: Franci Just (DBP Murska Sobota – odstopil junija 2019), Vanda Kovač (DBP Murska Sobota), Maja Vratuša (KZ Slovenije), Janez Horvat (PIŠK Murska Sobota) in Bojan Režonja (PIŠK Murska Sobota).

Direktorica: mag. Klodija Šek Škafar

2.3 Knjižnična mreža

V knjižnično mrežo Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota spadajo:

- osrednja knjižnica.
- krajevne knjižnice (4) – izvajanje knjižnične dejavnosti na narodnostno mešanem območju, v Prosenjakovcih, Motvarjevcih, Domanjševcih in Hodošu, kjer je na voljo za izposajo tako slovensko kot madžarsko knjižnično gradivo.
- potujoča knjižnica (bibliobus) – izvajanje knjižnične dejavnosti na 72 postajališčih v 12 občinah. Posebnost sta *porabska* (Gornji Senik, Dolnji Senik, Sakalovci, Števanovci, Monošter) in *madžarska proga* (Čikečka vas, Motvarjevci, Prosenjakovci, Središče, Domanjševci, Krplivnik, Hodoš), na katerih je za izposajo na voljo tako slovensko kot madžarsko gradivo.

2.4 Zakonske in druge pravne podlage, ki določajo, pojasnjujejo in opredeljujejo delovno področje Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

- Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS 87/01 s spremembami in dopolnitvami),

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS 77/07 s spremembami in dopolnitvami),
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS 19/03),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS 29/03),
- Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (Ur. l. RS št. 100/03 s spremembami in dopolnitvami),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS 73/03 s spremembami in dopolnitvami),
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda osrednje splošne knjižnice Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota (Ur. l. RS 83/03 in 118/08),
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. l. RS 88/03),
- Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (Ur. l. RS 127/04 s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o lokalni samoupravi (Ur. l. RS 72/93 s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o financiranju občin (Ur. l. RS 80/94 s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o obveznem izvodu publikacij (Ur. l. RS 69/06 s spremembami in dopolnitvami),
- Zakon o Javni agenciji za knjigo (Ur. l. RS 112/07 s spremembami in dopolnitvami),
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (2018–2028),
- Nacionalni program za kulturo 2018 – 2025,
- Strategija razvoja splošnih knjižnic 2013 - 2020,
- Strateški načrt Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota za obdobje 2020 - 2025,
- drugi zakonski predpisi in akti.

2.5 Dejavnosti knjižnice kot splošne knjižnice

Dejavnosti Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota kot splošne knjižnice izhajajo iz 2. in 16. člena Zakona o knjižničarstvu (UL RS, 87/01 s spremembami in dopolnitvami).

2. člen:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

16. člen:

- sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo,
- zagotavljajo dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

2.6 Dejavnosti knjižnice na narodnostno mešanem območju

Dejavnosti Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota kot splošne knjižnice izhajajo iz 25. člena Zakona o knjižničarstvu (UL RS, 87/01 s spremembami in dopolnitvami):

- zagotavljanje knjižnične dejavnosti, namenjeno pripadnikom madžarske narodne skupnosti in romske skupnosti.

2.7 Dejavnosti knjižnice na obmejnem območju

Dejavnosti Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota kot splošne knjižnice izhajajo iz 26. člena Zakona o knjižničarstvu (UL RS, 87/01 s spremembami in dopolnitvami):

- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva Slovincem v zamejstvu, tako da je omogočena izposoja, v sodelovanju z osrednjimi knjižnicami Slovencev v zamejstvu za njihove potrebe izvajanje nakupa gradiva v Sloveniji ter pomoč pri razvoju knjižnic slovenske manjšine v sosednjih državah.

2.8 Dejavnosti knjižnice kot osrednje območne knjižnice

Dejavnosti Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota kot splošne knjižnice izhajajo iz 27. člena Zakona o knjižničarstvu (UL RS, 87/01 s spremembami in dopolnitvami) in Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah (2003):

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij.
2. Nudenje strokovne pomoči vsem knjižnicam s svojega območja.
3. Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva za svoje območje.
4. Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja

3 KNJIŽNIČNA ZBIRKA

3.1 Zaloga

Knjižnično gradivo je postavljeno v prostem pristopu po sistemu Univerzalne decimalne klasifikacije. Gradivo za otroke in mladino je postavljeno ločeno od gradiva za odrasle.

Knjižnica je imela na dan 31. 12. 2019 v svoji knjižnični zbirki 423.166 enot gradiva, kar je 7,73 enote na prebivalca. Knjižnega gradiva je bilo 400.841 enot, neknjižnega pa 22.325 enot.

3.2 Nabava knjižničnega gradiva

Knjižnica pridobiva gradivo z obveznim izvodom, nakupom in darovi. Nakup gradiva smo prilagajali informacijskim, raziskovalnim, izobraževalnim, komunikacijskim, socialnim in kulturnim potrebam okolja, pri tem pa upoštevali priporočeno razmerje med strokovnim in leposlovnim gradivom ter gradivom za otroke in odrasle. Gradivo je bilo nabavljeno tudi na knjižnih sejmi, Frankfurt po Frankfurtu v Ljubljani (nabavljenih 82 knjig različnih strokovnih področij v tujih jezikih) in Interliber v Zagrebu (nabavljenih 79 naslovov, predvsem novejša izvirne hrvaške književnosti).

V letu 2019 smo v nabavni službi izstavili 456 naročil za monografske publikacije in 110 naročil za serijske publikacije. Knjižnično gradivo smo kupovali v obsegu, kot so nam to omogočala finančna sredstva, pri tem pa skušali slediti strokovnim priporočilom Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in Letnega načrta nakupa za leto 2019. Pri dobaviteljih smo si prizadevali pridobiti čim ugodnejše cene za nakup.

Izmed knjig, ki smo jih dobili v dar, smo ustvarili 285 seznamov darov. Prevzeli smo 46 pošilk obveznega izvoda, od tega 23 za serijske publikacije in 23 za monografske publikacije.

3.2.1 Prirast knjižnega gradiva

Letni prirast knjižnega gradiva v letu 2019 je znašal 11.291 inventarnih enot, od tega naslovov 6.239. Načinov dotoka gradiva je bilo pet: nakup, obvezni izvod, dar, stari fond in lastna izdaja.

Vrsta gradiva	Način nabave	2019		2018	
		inv. enote	naslovi	inv. enote	naslovi
Knjižno gradivo					
	nakup	7.235	3.056	6.320	2.899
	dar	2.189	1.808	2.401	1.776
	obvezni izvod	1.754	1.730	1.614	1.597
	stari fond	75	73	101	94
	lastna izdaja	38	4	27	3
SKUPAJ		11.291	6.239	10.463	6.045

Tabela 1: Primerjava prirasta knjižničnega gradiva po načinu nabave v letih 2019 in 2018

* Opomba, ki velja za vse podatke v tem poročilu, ki se nanašajo na prirast gradiva: Ker lahko določen naslov prejmemo hkrati kot nakup in dar ali obvezni izvod, se seštevek naslovov ne ujema z dejanskim stanjem naslovov, kajti v seštevku se vsak naslov upošteva samo enkrat.

3.2.2 Prirast periodičnega tiska

Prirast serijskih publikacij je v letu 2019 znašal 1.119 inventarnih enot oz. 806 naslovov.

Vrsta gradiva	Način nabave	2019		2018	
		inv. enote	naslovi	inv. enote	naslovi
Serijske publikacije					
	nakup	141	112	139	116
	dar	252	128	237	122
	obvezni izvod	726	619	690	619
SKUPAJ		1.119	806	1.066	805

Tabela 2: Primerjava prirasta periodičnega tiska po načinu nabave v letih 2019 in 2018

3.2.3 Prirast neknjižnega gradiva

Prirast neknjižnega gradiva je v letu 2019 znašal 464 inventarnih enot oz. 369 naslovov.

Vrsta gradiva	Način nabave	2019		2018	
		inv. enote	naslovi	inv. enote	naslovi
Neknjižno gradivo	nakup	251	177	282	185
	dar	101	90	198	163
	obvezni izvod	100	94	95	80
	stari fond	12	12	5	4
SKUPAJ		464	369	580	428

Tabela 3: Primerjava prirasta neknjižnega gradiva po načinu nabave v letih 2019 in 2018

3.2.4 Skupni prirast in izločitev gradiva v letu 2019

Skupni prirast je v letu 2019 znašal 12.874 inventarnih enot, med izločeno gradivo (izgubljeno, poškodovano, zastarelo gradivo, ukradeno, nevrnjeno) pa smo uvrstili 7.854 inventarnih enot.

Skupni prirast:

Način nabave	2019		2018	
	inv. enote	naslovi	inv. enote	naslovi
nakup	7.627	3.345	6.741	3.200
dar	2.538	2.025	2.863	2.064
obvezni izvod	2.580	2.443	2.399	2.296
stari fond	91	88	106	98
lastna izdaja	38	4	27	3
SKUPAJ	12.874	7.417	12.109	7.281

Tabela 4: Primerjava skupnega prirasta knjižničnega gradiva v letih 2019 in 2018

Izloženo gradivo:

vrsta izločenega gradiva	2019		2018	
	inv. enote	naslovi	inv. enote	naslovi
knjižno gradivo	7.410	5.956	4.534	3.550
serijske publikacije	351	136	361	219
neknjižno gradivo	93	84	102	94
SKUPAJ	7.854	6.176	4.997	3.863

Tabela 5: Primerjava izločenega gradiva v letih 2019 in 2018

3.3 Strokovna obdelava gradiva

Gradivo, ki smo ga v letu 2019 prejeli z nakupom, obveznim izvodom, zamenjavo in darovi, so strokovni delavci obdelali strokovno in v skladu s katalogizacijskimi pravili. Obdelava gradiva je potekala na oddelku za nabavo (2 strokovna sodelavca) in obdelavo gradiva (strokovna sodelavka in strokovni sodelavec) ter na domoznanskem oddelku (1 strokovni sodelavec). Največ gradiva se je obdelalo na oddelku za obdelavo, kjer je strokovna delavka največ časa namenila kreiranju zapisov za monografije, članke in sestavne dele ter izvedene dogodke; skupaj je v vzajemno bazo COBISS prispevala 2.915 novih zapisov. Za bibliografije je bilo narejenih 468 zapisov.

Prispevek zapisov v COBIB.SI	Leto 2019
Monografske publikacije	1.078
Serijske publikacije	2
Članki	2.443
Izvedena dela	100
CONOR zapisi	885
SKUPAJ	4.508

Tabela 6: Obdelava knjižničnega gradiva v letu 2019

4 KNJIŽNICA IN UPORABNIKI

4.1 Odprtost knjižnice

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je bila v letu 2019 odprta od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure ter v soboto od 8. do 13. ure. V mesecih julij in avgust uporabljamo poletni delovni čas, po katerem je knjižnica odprta v ponedeljek, sredo in petek od 7. do 15. ure, v torek in četrtek pa od 12. do 19. ure.

Potujoča knjižnica oziroma bibliobus je vozila po ustaljenem urniku 12 prog in se ustavljala na 72 postajališčih. Razpored voženj je bil objavljen na spletni strani PIŠK (<http://www.ms.sik.si/>), na Google Maps (google maps potujoče knjižnice), na bibliobusu, v zloženkah in/ali spletnih medijih občin, v katerih bibliobus opravlja knjižnično dejavnost.

Krajevne knjižnice so bile odprte enkrat tedensko: na Hodošu v četrtek med 8. in 12. uro, Prosenjakovcih v sredo med 12. in 16. uro, Domanjševcih v četrtek med 12. in 16. uro in Motvarjevcih v petek med 12. in 16. uro.

4.2 Obisk knjižnice

Med obisk knjižnice prištevamo uporabnike, ki so knjižnico obiskali zaradi izposoje gradiva na dom (prevzema, vračila ali podaljšanja gradiva, rezervacije ali naročila gradiva, informacij o knjižničnem gradivu ter poravnave obveznosti do knjižnice), dela v čitalnici in obiskovalce prireditev, ki potekajo v knjižnici. Skupaj je PIŠK Murska Sobota v letu 2019 obiskalo 224.443 uporabnikov (v letu 2018 smo zabeležili 223.470 uporabnikov).

4.3 Aktivni člani

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota, potujoči knjižnici in njenih izposojevališčih (t. i. krajevne knjižnice) je bilo v letu 2019 11.634 aktivnih članov. Na novo je bilo v letu 2019 vpisanih 1.276 članov.

V evidenci uporabnikov vodimo le aktivne člane, kar pomeni, da v skladu s predpisi tiste člane, ki si več kot eno leto ne izposodijo gradiva, brišemo iz evidence aktivnih članov. Aktivni postanejo ponovno ob naslednji izposoji gradiva.

Občina	Aktivni člani v osrednji knjižnici	Aktivni člani bibliobusa	Aktivni člani krajevnih knjižnic	Skupaj 2019	Skupaj 2018
MO Murska Sobota	3.480	430	0	3.910	4.603
Beltinci	826	171	0	997	1.298
Cankova	140	43	0	183	263
Gornji Petrovci	172	41	0	213	278
Grad	168	84	0	252	318
Hodoš	20	24	3	47	60
Kuzma	93	65	0	158	229
Moravske Toplice	682	193	62	937	1.216
Puconci	583	190	0	773	914
Rogašovci	251	161	0	412	533
Šalovci	112	51	7	170	197
Tišina	516	167	0	683	828
Občine izven UE MS	2.585	314	0	2.899	3.883
SKUPAJ	9.628	1.934	72	11.634	14.620

Tabela 7: Aktivni člani po občinah v letu 2018 in 2019

4.4 Izposoja knjižničnega gradiva

V letu 2019 je bilo izposojenih 431.358 enot knjižničnega gradiva (v letu 2018 je bilo izposojenih 437.541 enot).

Top 15 – največkrat izposojene knjige v letu 2019:

Št.	Naslov	Avtor	Izposoja
ODDELEK ZA ODRASLE			
1	Belo se pere na devetdeset	Žakelj, Bronja	143
2	Jezero	Golob, Tadej	121
3	Leninov park	Golob, Tadej	121
4	Moški, ki ni poklical	Walsh, Rosie	110
5	Prevzetost	Hardt, Helen	105
MLADINSKI ODDELEK			
1	Brina Brihta	Rippin, Sally	212
2	Drejček in trije Marsovčki	Pečjak, Vid	127
3	Muca Copatarica	Peroci, Ela	119
4	Košarkar naj bo!	Suhodolčan, Primož	110
5	Harry Potter, Kamen modrosti	Rowling, J. K.	105
POTUJOČA KNJIŽNICA			
1	Samo jaz	Moyes, Jojo	55
2	Brez tebe	Moyes, Jojo	54
3	Slovenske ljudske pravljice	Gošnik-Godec, Ančka	47
4	Sovica Jokica in blu-blu	Friester, Paul	46
5	Prav tako kot ti!	Chapman, Jane	46

Tabela 8: Največkrat izposojene knjige v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota v letu 2019

4.4.1 Medknjižnična izposoja

Po medknjižnični poti je bilo iz PIŠK v letu 2019 izposojenih 839 enot knjižničnega gradiva v druge knjižnice v Sloveniji. Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota pa si je v letu 2019 od drugih knjižnic izposodila 329 enot knjižničnega gradiva. V letu 2019 smo tako medknjižnično izposodili našim in tujim uporabnikom skupaj 1.168 enot knjižničnega gradiva.

Medknjižnična izposoja	Izposojeno iz drugih knjižnic		Izposojeno v druge knjižnice	
	2019	2018	2019	2018
Število fizičnih enot	329	327	839	785

Tabela 9: Medknjižnična izposoja v letu 2019 in primerjava z letom 2018

4.5 Elektronski informacijski viri

Podatkovne zbirke

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota ponuja dostop tudi do nekaterih podatkov zbirk kot so npr. Tax-Fin-Lex, EBSCO-host, Pressreader. Članom knjižnice je dostop do teh zbirk omogočen tudi izven knjižnice s številko članske izkaznice.

Biblos

Članom naše knjižnice smo omogočali tudi izposojiti e-knjig preko spletnega portala Biblos, ki ponuja izposojiti in prodajo e-knjig v slovenskem jeziku. V letu 2019 je bilo na voljo za izposojiti 788 licenc e-knjig, naši člani pa so v letu 2019 izposodili 1.574 e-knjig (v letu 2018 je bilo izposojenih 1.281 e-knjig).

E-revije, časopisi in časniki

V prostorih knjižnice pa je bil omogočen spletni dostop do:

- revije IKS: računovodstvo, davščine in finance;
- časopisa Večer;
- časnika Delo.

IKS VEČER DELO

5 ZAPOSLENI

Na dan 31. 12. 2019 je bilo redno zaposlenih 27 delavcev. Poleg tega so bile 3 osebe vključene v program javnih del in 1 oseba v programu dela v splošno korist, s katerimi smo zapolnjevali kadrovske primanjkljaje.

Priimek in ime	Oddelek
mag. Šek Škafar Klaudija	direktorica
Horvat Janez	oddelek za odrasle
Antolin Terezija	obdelava gradiva
Balažič Jana	čitalniški oddelek
Banfi Simona	oddelek za odrasle
Benko Kerec Sonja	računovodstvo
Farič Nada	oddelek za odrasle
Horvat Jasna	oddelek za odrasle
Končan Matej	sistemskega administratorja
Lukovnjak Suzana	oddelek za odrasle
Meolic Slavko	potujoča knjižnica
dr. Papp Jožef	hungarika, obdelava gradiva
Pavlič Andrej	domoznanstvo
Petek Stanislav	potujoča knjižnica
Radovanovič Vesna	mladinski oddelek
Režonja Bojan	nabava gradiva
Rogač Marjeta	upravno-tehnična služba
Sečkar Gabriela	mladinski oddelek
dr. Sedar Klaudija	domoznanstvo
Celec Metka	mladinski oddelek
Sušec Ana	mladinski oddelek
Szabo Suzana	čitalniški oddelek
Škraban Peter	upravno-tehnična služba
Vlaj Bernarda	upravno-tehnična služba

Vöröš Julijana	oddelek za odrasle
Zrim Milojka	oddelek za odrasle
Zver Boštjan	nabava gradiva

Tabela 10: Zaposleni v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota na dan 31. 12. 2019

5.1 Izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje zaposlenih

Izobraževanje zaposlenih, ki zagotavlja tako osebno rast zaposlenih kot rast organizacije, je potekalo v okviru programa izobraževanj za leto 2019. Zaposleni so sodelovali tudi pri različnih projektih, v delovnih skupinah in sekcijah.

Za kakovostno izvajanje dejavnosti knjižnice, sledenje novostim, pridobivanje novih in potrebnih znanj ter izmenjavo primerov dobrih praks so se v letu 2019 zaposleni udeležili naslednjih izpopolnjevanj in izobraževanj:

- Študijski program za izpopolnjevanje iz bibliotekarstva ŠPIK-B (ULJ, FF, januar-maj 2019);
- Izzivi pri uresničevanju strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice 2018-2028 (NUK, 29. 1. 2019);
- Novosti na področju plač (Grosuplje, ZSK, 31. 1. 2019);
- Izterjava knjižničnega gradiva in dolgov (UKM, 14. 2. 2019);
- Tečaj za pripravo na splošni del bibliotekarskega izpita (NUK, 7.–8. 3. 2019);
- Izzivi in pasti priprave pisne naloge za bibliotekarski izpit (NUK, 25. 3. 2019);
- Predstavitev knjižnih programov Aurora za leto 2019 (Ljubljana, 28. 3. 2019);
- delavnica OOK - Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice 2018-2028 (PIŠK M. Sobota, 8. 4. 2019);
- Uresničevanje novih strokovnih priporočil v praksi: oblikovanje načrta ukrepov na nacionalni ravni (NUK, 11. 4. 2019);
- Obdelava zapuščin in rokopisov v slovenskih knjižnicah (Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, 9. 5. 2019);
- Knjižničar - knjižničarju petič: Dan dobrih praks (Koper, 10. 5. 2019);
- Družbeni in gospodarski vidiki uporabe digitalizirane kulturne dediščine v Sloveniji (Ljubljana, 17. 5. 2019);
- Urejanje metapodatkov (Ljubljana, NUK, 21. 5. 2019);

- Strokovno srečanje za pravljicarje (Prelesje, 12. – 13. 6. 2019);
- Zaključna konferenca projekta Lahko je brati (Maribor, 13. 6. 2019);
- Judovska kulturna dediščina (M. Sobota, 25. 7. 2019);
- Analiza lokalne skupnosti in strateško načrtovanje (Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož, 20. 9. 2019);
- Kongres ZBDS: Knjižnice - obvladovalke podatkov? (Maribor, IZUM, 25. 9. 2019);
- Knjižnica - robotika - bralna kultura - strokovno srečanje bibliotekarjev Železne županije (Répcelak, 30. 9. 2019);
- Strokovno posvetovanje v okviru dejavnosti splošnih knjižnic na obmejnih območjih Naše skupne vezi v večkulturnem okolju (M. Sobota, Monošter, 3. 10. 2019);
- Tečaj COBISS3 / Katalogizacija – nadaljevalni tečaj (Maribor, IZUM, 7. – 11. 10. 2019);
- Posvetovanje Knjižnica – igrišče znanja in zabave (Novo mesto, 10. 10. 2019);
- 6. jesensko srečanje računovodij v javnem sektorju (Maribor, 15. 10. 2019);
- Moderator v akciji: utrjevanje moderatorskih veščin in kompetenc (NUK, 16. – 17. 10. 2019);
- Pravljična šola za odrasle (Maribor, 17. 10. 2019);
- Konferenca ob 130-letnici izida prvega lendavskega časopisa Alsó-Lendvai Hiradó (Lendava, 28. 10. 2019);
- Katalogizacija sestavnih delov (NUK, 5. – 6. 11. 2019);
- Strokovni posvet Poti do knjige (Trebneje, 6. 11. 2019);
- Izobraževanje Zveze RFR (Maribor, 11. 11. 2019);
- Infografika (Kranj, 14. 11. 2019);
- Sistem trajnega ohranjanja elektronskega gradiva (Ljubljana, 26. 11. 2019);
- 3. festival Kamra (Osrednja knjižnica Celje, 28. 11. 2019);
- izobraževanje OOK: Prenos dobrih praks (NUK, 17. 12. 2019).

Sodelovanje v delovnih skupinah, Sekcijah, pri skupnih projektih OOK, koordinacija:

- sodelovanje pri projektu Dobreknjige.si (regijsko uredniško delo);
- sodelovanje pri projektu Kamra (regijsko uredniško delo in v nadzornem svetu);
- udeležbe na sestankih koordinacije - direktorji in koordinatorji (NUK Ljubljana, 9. 4., 17. 9. in 7. 10. 2019);

- udeležbe na sestankih domoznancev OOK (Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, 15. 10). Po sestanku je sledil še sestanek Sekcije za domoznanstvo in kulturno dediščino, ki ji predseduje bibliotekarka z domoznanskega oddelka PIŠK MS);
- sodelovanje pri vzpostavitvi delovne skupine za delo s storitvami za ranljive skupine uporabnikov (skupaj z OOK Novo mesto in OOK Ravne na Koroškem);
- udeležba na sestanku sistemskih administratorjev in informatikov;
- udeležba na sestankih aktiva direktorjev OOK.

5.2 Mentorstvo

Mentorstvo je bilo nudeno direktorici PIŠK M. Sobota kot kandidatki za opravljanje strokovnega bibliotekarskega izpita. Kandidatka je uspešno opravila strokovni izpit. Mentorstva so bili deležni tudi zaposleni, ki so v našem javnem zavodu opravljali delo v programu javnih del in dela v splošno korist.

6 DELO PO ODDELKIH

6.1 Oddelek za odrasle

Na oddelku za odrasle je pestra izbira knjižničnega gradiva v slovenskem in tujih jezikih, med katerimi naši uporabniki najdejo od znanstvenih, strokovnih, leposlovnih, poljudnoznanstvenih in drugih vsebin, bodisi za študijske, službene, raziskovalne namene bodisi za prijetno preživljanje časa ob knjigi. Na tem oddelku je tudi bogata izbira periodičnega tiska in referenčnega gradiva, ki spada v sklop periodičnega oddelka s čitalnico (dnevno časopisje in novejši letniki serijskih publikacij so prosto dostopni, starejši letniki pa shranjeni v skladišču, od koder jih knjižničarji na željo uporabnikov za ogled z veseljem prinesejo).

Na oddelku so bile uporabnikom vsakodnevno nudene tudi številne informacije, od klasičnih (42.500) do zahtevnejših (12.000), računalniških (34.000), domoznanskih (1.250), storitev fotokopij (za uporabnike in interno rabo je bilo opravljenih 4.081 fotokopij iz knjižničnega gradiva v formatih A4 in A3) ipd.

PROJEKTI

BRALNA ZNAČKA ZA ODRASLE

Od oktobra 2018 je potekala že 9. sezona bralne značke za odrasle, katero je osvojilo 80 bralk in bralcev. Za osvojitve bralne značke je bilo potrebno prebrati 6 proznih del in eno pesniško zbirko s seznama.

Slika 1: Skupinska fotografija prejemnikov Bralne značke za odrasle v letu 2019 s knjižničarji

BRALNI KLUB

Tudi v letu 2019 je bil aktiven bralni klub – skupina 10 bralk in bralcev pod strokovnim vodstvom zunanje sodelavke Tanje Pirš se je sestajala enkrat mesečno. Po kratkotrajni bolezni in smrti Tanje Pirš je v mesecu oktobru 2019 vodenje kluba prevzel Ivo Podojsteršek. Skupno smo v letu 2019 izvedli 8 srečanj. Na srečanjih smo debatirali o tematskih sklopih v književnosti (npr. nominiranci in dobitnik nagrade Kresnik, knjige knjižne zbirke KAIF, literarni opus Vladimirja Bartola, rock in folk glasbeniki kot pisci besedil...).

DOBREKNJIGE.SI

Spletni portal s priporočilno literaturo Dobreknjige.si (nosilki sta OOK Koper in Nova Gorica) deluje od leta 2014 in je namenjen promociji dobrega branja. Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je v letu 2019 prispevala 14 zapisov in s tem približala izbrana dela vsem, ki posegajo po kakovostni literaturi in dobrih knjigah.

NAŠA PRIPOROČILNA LITERATURA:

- Marie Ndiaye: Ladivine, 2018 (roman)
- Shirley Jackson: Loterija in druge zgodbe, 2018 (kratka proza)
- Elizabeth Cleghorn Gaskell: Cranford, 2018 (roman)
- Štefan Kardoš: Stric Geza gre v Zaturce = Geza bači dé v Zaturce, 2018 (roman)
- Amanda Michalopoulou: Zakaj sem ubila najboljšo prijateljico, 2018 (roman)
- Antonio di Benedetto: Zama, 2018 (roman)
- Jedrt Lapuh Maležič: Vija vaja ven, 2018 (roman)
- Zorko Simčič in France Pibernik: Dohojene stopinje, 2019 (intervju)
- Vladimir Vertlib: Lucia Binar in ruska duša, 2018 (roman)
- Edina Szvoren: Ni in naj tudi ne bo, 2019 (kratka proza)
- Več avtorjev: Selanska rotunda v besedi, 2019 (kratka proza)
- Jana Bodnarova: Ogrlica/ovratnica, 2019 (roman)
- Arundhati Roy: Ministrstvo za najvišjo srečo, 2019 (roman)
- Fran Milčinski: Boriški ban, 2019 (kratka proza)

KNJIŽNICA POD ZVEZDAMI

Knjižnico pod zvezdami smo leta 2018 izvedli prvič na prizorišču Skritega dvorišča t.j. dvorišče pri Hranilnici prekmurskih dobrot v Murski Soboti v času festivala Soboško poletje. Gre za večere literature in glasbe oziroma prepletanje le-teh. Knjižnične vsebine in literaturo predstavljamo pod poletnim večernim nebom, na prostem v intimnejšem prostoru na drugačen način. Uporabnike nagovarjamo izven knjižničnih zidov in se odpiramo navzven, v lokalno okolje z vsebinami namenjenimi širši populaciji ljudi.

25. julija 2019 smo gostili Duo Ponte z gosti, ki je uglasbil poezijo iz pesniške zbirke Vrvohodci. Za interpretacijo pesmi so poskrbeli Magdalena Svetina Terčon, David Terčon

in Simona Solina, glasbeni gostje s kitaro, violino in kontrabasom pa so bili Jernej Hanc, Petra Onderufova in Ilj Pušnik.

Duo Ponte (Alja Petric in Damjan Stanišič) se povezuje z nekaterimi slovenskimi pesniki in pisatelji. Sodeloval je pri nastajanju zgoščenke *Veter in Odmev* (2016), ki je izšla kot del istoimenskega romana pisatelja Štefana Kardoša. Zaradi naklonjenosti poeziji ni bilo naključje, da sta glasbenika stopila v korak s pesniki Magdaleno Svetina Terčon, Simono Solina in Albertom Halászem, ki so leta 2016 izdali pesniško zbirko *Vrvohodci*. Pesmi so sprva nastajale kot dialog med Magdaleno in Simono, ki ga je naknadno ujel še Albert. Trije pesniški glasovi so se stopili v en glas in (p)ostali prijatelji z željo, da njihova pesem povezuje. Pestre in barvite glasbene priredbe zasedbe Duo Ponte so poezijo dopolnile in ji vtisnile svojevrsten pečat.

Slika 2: Koncert uglasbene poezije Duo Ponte z gosti: Vrvohodci na Skritem dvorišču, 25. 7. 2019

DNEVI POEZIJE IN VINA

Dnevi poezije in vina veljajo za najpomembnejšo pesniško prireditev v Sloveniji in so eden najbolj prepoznavnih mednarodnih pesniških festivalov v tem delu Evrope. Festival, katere organizator je Založba Beletrina, po eni strani predstavlja osrednji most za predstavljanje sodobne poezije iz tujine domačemu občinstvu, po drugi strani pa nosi glas o slovenskih pesnikih in drugih strokovnjakih s področja literature v tujino. Vodilo je vselej kakovost, zato pesniške goste vsako leto izbereta dva selektorja, strokovnjaka na svojem področju; v letu 2019 sta to bila avstrijski knjigarnar in kulturni mediator Robert Renk ter hrvaški pesnik, kritik in založnik Branko Čegec.

Prednost festivala je, da ne deluje hermetično in poezije ne prinaša le ozkemu krogu posvečenih, temveč gre v širino, deluje interdisciplinarno, se povezuje z najrazličnejšimi drugimi področji. Obiskovalcem tako ponuja pesniška, enološka, kulinarčna, glasbena, vizualna in številna druga nepozabna doživetja ter na ta način nevsiljivo dosega tudi tisto publiko, ki bi poezijo v njeni najčistejši obliki morda spregledala ali celo zavrnila.

Festival Dnevi poezije in vina je v letu 2019 potekal med 21. in 24. avgustom. Čeprav osrednje festivalsko dogajanje ostaja na Ptuj, se festival iz leta v leto bolj širi tudi na druge lokacije, kjer se v sodelovanju z lokalnimi soorganizatorji prirejajo edinstvena doživetja, ki povezujejo pesniško, glasbeno in kulinarčno noto.

22. avgusta 2019 smo v PIŠK MS festivalsko dogajanje preselili v Mursko Soboto. Na lokaciji Skritega dvorišča t.j. dvorišče pri Hranilnici prekmurskih dobrot v Murski Soboti se je zgodilo pesniško branje. Svojo poezijo so prebiral nemško bolgarski pesnik Ilija Trojanow, avtor letošnjega Odprtega pisma Evropi, pesnici Katica Kulavkova iz Makedonije in Lou Raoul iz Francije ter prekmurski pesnik Denis Škofič. Za glasbeni del je poskrbel Samo Budna & Band. Kot se za tovrstno prireditev spodobi pa je na prizorišču potekala degustacija vina vinske kleti Marof.

Slika 3: Ilija Trojanow med pesniškim branjem na Skritem dvorišču, Dnevi poezije in vina, 22. 8. 2019

Slika 4: Samo Budna & Band na Skritem dvorišču, Dnevi poezije in vina, 22. 8. 2019

TEDEN SPLOŠNIH KNJIŽNIC

Teden splošnih knjižnic se je leta 2017 razširil iz Dneva splošnih knjižnic, ki ga slovenske splošne knjižnice od leta 2002 obeležujemo vsako leto 20. novembra. V letu 2019 smo tako splošne knjižnice že tretje leto zapored praznovale Teden splošnih knjižnic, kar pomeni, da je od 18. do 22. novembra po vseh knjižnicah potekalo bogato dogajanje za vse generacije pod sloganom *Moja knjižnica praznuje*. Z vrsto različnih in zanimivih dogodkov smo Teden splošnih knjižnic praznovali tudi v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota.

POKRAJINSKA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA MURSKA SOBOTA

Moja knjižnica Razniji!
TEDEN SPLOŠNIH KNJIŽNIC
18. – 22. NOVEMBER
2019

Ponedeljek, 18. november 2019

ZELENA KNJIŽNICA/EKO DAN

od 10. do 13. ure v avli
 stojnica, izvajanje meritev in svetovanje
ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG
 (PROGRAMI SVIT, ZORA, DORA)
 Nacionalni inštitut za javno zdravje OE MS
 Center za krepitev zdravja ZD MS in PIŠK MS

ob 17. uri v dvorani
 predavanja s praktično izvedbo nordijske hoje
ZDRAVA PREHRANA NA ZDRAVEM KROŽNIKU
 Andrej Horvat, dipl. diet.

GIBANJE ZA ZDRAVJE IN DOBRO
POČUTJE Z NORDIJSKO HOJO
 Milja Diskić, mag. kin.
 Center za krepitev zdravja ZD MS in PIŠK MS

Sreda, 20. november 2019

DAN SPLOŠNIH KNJIŽNIC

od 8. do 19. ure
 brezplačen prvi vpis in stojnica pred knjižnico
POSTANI ČLAN PIŠK MS
PODARIMO VAM KNJIGO (STOJNICA)
 PIŠK MS

ob 16.30 v igralnici
 pravljčni svet
PRAVLJIČNA EKO URA
 PIŠK MS

ob 17.30 v dvorani
 predavanje
DIVJI SVET NAMIBIJE
 Daša Donska / DOPPS

Torek, 19. november 2019

RASTEMO Z LJUBEZNIJO
DO KNJIGE

ob 10. uri v igralnici
 pravljčni svet
PRAVLJIČNA EKO URA
 PIŠK MS

ob 18. uri v dvorani
 predstavitev knjige
NOVELE
 Karolina Kolmanič
 Založba Kulturne center Maribor in PIŠK MS

Četrtek, 21. november 2019

PRAVICA VEDETI

od 9. do 11. ure v čitalnici
 predstavitev
E-VIRI
 PIŠK MS

ob 19. uri v avli
 prireditev
PRAVLJIČNI VEČER ZA ODRASLE
 Mariborska knjižnica in PIŠK MS

Petek, 22. november 2019

DAN ZELENIH KNJIG

od 8. do 19. ure
 razstavi z zelenim izborom knjig
 na mladinskem oddelku in na oddelku za odrasle
3xZELENO
 PIŠK MS

6.1.1 Priložnostne razstave

Priložnostne razstave se pripravljajo v bližini izposojevalnega pulta na oddelku za odrasle, na dveh razstavnih panojih in treh vitrinah. Vsebina razstav je vedno aktualna (npr. ob obletnicah rojstev, smrti, ob podelitvah odmevnih literarnih nagrad ipd.), kar pritegne tudi številne obiskovalce. Število le-teh ob ogledu je nemogoče oceniti, saj si jih veliko ogleda tudi mimogrede, ko čakajo pri izposojevalnem pultu. Pripravlja jih Julijana Vöröš.

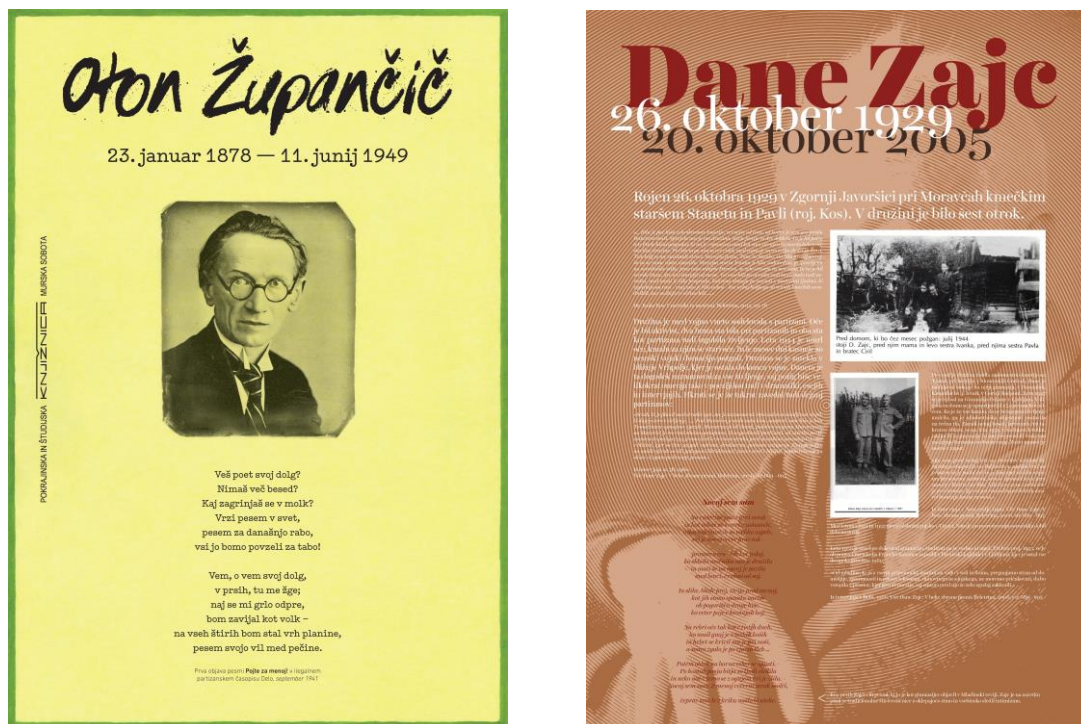
V letu 2019 je bilo pripravljenih 22 priložnostnih razstav:

- Knjižna zbirka Babilon založbe Litera – tri vitrine
- Svetlana Makarovič: rubrika Jubilej

- Starejše izdaje Prešernovih poezij
- Knjižna zbirka Kaif založbe *cf
- Miroslav Slana-Miros - rubrika V spomin
- Zinka Zorko – rubrika V spomin
- Knjižna zbirka Eho založbe KUD Polica Dubove
- Lev Detela: rubrika Jubilej
- Deseterica za nagrado kresnik
- Denis Škofič – dobitnik naziva vitez poezije
- Nagrada kresnik za slovenski roman leta 2018 – od desetih nominirancev do petih finalistov in končnega zmagovalca
- Literarna zbirka Goga založbe Goga
- Vladimir Kos – rubrika Jubilej
- Pesniški nagradi Veronika in zlatnik poezije
- Tony Morrison – rubrika V spomin
- Marjan Tomšič – rubrika Jubilej
- Nominiranci in dobitnik Rožančeve nagrade za esej
- Nominiranci in dobitnica Sovretove nagrade za prevod v slovenščino
- Nominiranci in dobitnica Jenkove nagrade za poezijo
- Nobelova nagrada za književnost
- Knjižna zbirka Poteze založbe Modrijan
- Razstava novitet, kupljenih na knjižnih sejmih Interliber (Zagreb 2019) in Frankfurt po Frankfurtu (Ljubljana 2019).

Poleg teh sta bili pripravljene tudi dve večji razstavi s plakati in vitrinami v avli knjižnice:

- Oton Župančič (1848-1949) – ob 70. obletnici smrti pesnika, dramatika, prevajalca in predstavnika slovenske moderne.
- Dane Zajc (1929-2005) – ob 90. obletnici rojstva slovenskega pesnika, dramatika, esejista in knjižničarja.

Slika 5: Prva razstavnata plakata z razstav Oton Župančič (1848-1949) in Dane Zajc (1929-2005)

6.1.2 Tematske razstave

V predprazničnem času pred Valentinovim, pustom, Veliko nočjo in Božičem so se pripravljale tudi tematske razstave o praznikih z izborom knjig na to temo, prav tako pa so bile mesečno pripravljene manjše razstave o aktualnih spominskih dnevih na razstavnem panoju na oddelku za odrasle:

- Januar : zimski športi, horoskop
- Februar: France Prešeren (družinsko drevo, kopija osmrtnice, ženske, ki so ga zaznamovale, kuhinja v njegovem času);
- mesec materinega jezika;
- Marec: 22. marec – svetovni dan vode, 23. marec – svetovni dan meteorologije, divja hrana;
- April: Velika noč, 7. april – svetovni dan zdravja, 23. april – svetovni dan knjige;
- Maj: balkonske zasaditve, Murska republika – 100 let;
- Junij – september: zanimivosti in značilnosti teh mesecev na kulinaricnem, etnografskem in hortikulturnem področju;

- Oktober: Svetovni dan živali (v sodelovanju z Društvom za zaščito živali Pomurja);
- November. Zdrav življenjski slog; november (ozaveščanje o bolezni moških);
- December: praznična kuhinja; voščimo si; praznični čas (izbor knjig o božični peki, voščilih....); program Svit.

Urejen je bil tudi prijeten kotichek za sodelujoče pri bralni znački, kjer so lahko uporabniki v miru brskali med izbranimi deli.

6.2 Mladinski oddelek

Mladinski oddelek v pritličju knjižnice poleg knjižnega gradiva, ki je urejeno po starostnih skupinah, v prostem pristopu ponuja tudi DVD-je z risankami, lutkovnimi igrkami in mladinskimi filmi, po katerih najmlajši zelo radi posegajo, za starše pa je urejen *Kotichek za starše*, kjer lahko najdejo različno literaturo z nasveti s področja vzgoje, razvoja in odraščanja svojih malčkov in mladostnikov.

Na mladinskem oddelku je postavljena tudi knjižna polica *Lahko branje*, kjer je zbrano lažje berljivo gradivo za vse, ki težje berejo in/ali težje razumejo klasična besedila.

PROJEKTI

PRAVLJIČNI VEČER ZA ODRASLE

Z Mariborsko knjižnico, ki že vrsto let organizira pravljíčne večere za odrasle, sodelujemo že osmo leto. Pravljičarka Vesna Radovanovič s pravljicami v prekmurščini predstavlja našo knjižnico v ostalih knjižnicah po Sloveniji.

Na lanskem pravljíčnem večeru za odrasle v PIŠK so pripovedovali Robert Kereži, Barbara Kaiser, Liljana Klemenčič, Lea Hedl, Darja Plavčak in Vesna Radovanovič. Za glasbeno obogatitev na tamburicah sta poskrbela Mirko in Aleš Smej.

Slika 6: Pripovedovalci pravljic na pravljичnem večeru za odrasle, 21. 11. 2019

BRALNA ZNAČKA za otroke JAZ PA BEREM

Bralni projekt, v katerem lahko sodelujejo otroci od 4. do 10. leta starosti, in je namenjen širjenju bralne kulture med najmlajšimi, smo uspešno zaključili s prireditvijo, 28. februarja 2019. V projektu, ki traja od februarja do februarja, mora vsak bralec s seznama prebrati 5 knjig in kratko vsebino knjige, ki jo je prebral, napisati ali narisati v predlogo (če je zgodbic več, izbere eno vsebino), nato se dopolni oz. odgovori na zastavljeno vprašanje ter odgovore in risbice odda eni izmed knjižničark na mladinskem oddelku.

Po predstavi Ovčka, ki je prišla na večerjo (po slikanici Steva Smallmana in Joelle Dreidemy), so bila podeljena priznanja in simbolične nagrade. Bralno značko Jaz pa berem 2019 je osvojilo 120 otrok, sodelovali pa so tudi otroci iz vrtca Beltinci (enota Cigelček Melinci), vrtca Plavček (pri OŠ Tišina) in OŠ Puconci.

Slika 7: Zaključna prireditev bralnega projekta za otroke Jaz pa berem, 28. 2. 2019

NOČ V OBJEMU LJUDSKEGA IZROČILA

PIŠK MS je dogodek prvič izvedla marca 2019 v sodelovanju z OŠ II Murska Sobota, in sicer tako, da so mentorji skupaj z učenci noč delno prebedeli, delno prespali kar v prostorih PIŠK. Noč v knjižnici so tako preživeli v objemu pravljic, ljudskih glasbil, plesa in sprostitve. Z učenci smo do pozne noči prebirali in pripovedovali ljudske pravljice. Potem so se začeli pripravljati na dramatizacijo pravljice o Kurentu, kajti naslednji dan so delček ljudskega izročila predstavili staršem in obiskovalcem knjižnice. Pomen ljudskih glasbil jim je približal vsestranski glasbenik Tomaž Rauch, pod vodstvom katerega so učenci izdelali ljudsko glasbilo. Druženje je bilo zelo ustvarjalno in poučno, vsi sodelujoči so prejeli tudi knjižno darilo.

Slika 8: Utrinki z Noči v objemu ljudskega izročila, 15. in 16. 3. 2019

NOČ Z ANDERSENUM

V letu 2019 smo se že drugič odločili, da sodelujemo pri projektu Noč z Andersenom. Povabili smo učence Osnovne šole I iz Murske Sobotice. Noč je potekala med 29. 3. in 30. 3. 2019. Z učenci OŠ I, učiteljicami in starši smo se knjižničarji sestali 29. marca ob 19. uri, se

pogovorili o poteku noči in si pripravili ležišča. Prvi gostje, animatorji, so kmalu začeli z vajami, ki so nas dodobra razgibale. Prišla je tudi gostja iz Ljubljane, ki nam je razkazala svoje izdelke in nas nato popeljala v svet pregibanja papirja, starodavne japonske veščine origami. Učenci so bili navdušeni in so svoje izdelke drugo jutro potem tudi razstavili.

Po »nočnem obroku« smo prebirali Andersenove pravljice, nato pa se lotili teksta, ki je bil pripravljen po Andersenovi pravljici Bedak Jurček. Razdelili smo si vloge, nato pa začeli s pripravo kulis za sceno. Pripravili smo tudi razstavo ob 2. aprilu in izpostavili poslanico litovskega avtorja Kestutisa Kasparavičiusa, ki jo je posredovala slovenska sekcija IBBY. Učenci, ki niso sodelovali pri dramatizaciji, so pripravili za starše pozdravni nagovor ter tekste o Andersenu, njegovem življenju in delu.

Naslednje jutro, 30. marca ob 10. uri, smo predstavili staršem in obiskovalcem našo nočno dejavnost, pa tudi njih povprašali kaj o Andersenu in jih preizkusili v reševanju rebusov.

Slika 9: Učenci OŠ I Murska Sobota s knjižničarkami, ki so sodelovali pri projektu Noč z Andersenom, 29. in 30. 3. 2019

BABICE PRIPOVEDUJEJO

V letu 2019 je PIŠK MS začela z novim projektom Babice pripovedujejo. Z njim smo želeli spodbuditi zanimanje mlajših generacij o tem, kako je bilo nekoč. Gospe iz različnih pomurskih občin so se z veseljem odzvale našemu povabilu. Vsaka po svoje je povedala zgodbo o tem, kaj so doživele kot mlada dekleta. Njihove zgodbe so se dotaknile tako

učencev kot tudi nas odraslih. S projektom bomo še nadaljevali, saj želimo z njim doseči medgeneracijsko sodelovanje in da mlajša generacija spozna čim več informacij o tem, kako je bilo nekoč.

Po zanimivih zgodbah pa so se še poučili o projektu »Petarde? Ne hvala!« in z manjšimi plakati izkazali podporo o škodljivosti petard in pirotehničnih sredstev.

Slika 10: Najmlajši s plakati, ki ozaveščajo o škodljivosti pirotehnik

RASTEM S KNJIGO

Projekt Rastem s knjigo – vsakemu sedmošolcu knjigo je že več kot desetletni vseslovenski projekt in se začne s šolskim letom.

Učenci iz osnovnih šol spoznavajo knjižnico, gradivo, možnosti, ki jih knjižnica ponuja uporabnikom, se seznanijo s sistemom Cobiss. Ob obisku knjižnice sedmošolci prejmejo knjigo slovenskega pisatelja. V šolskem letu 2019/2020 jim je bila podarjena knjiga *Elvis Škorc – genialni štor*, avtorice Janje Vidmar.

Dijaki prvih letnikov, ki obišejo knjižnico v sklopu projekta Rastem s knjigo, se seznanijo z njenim delovanjem, skozi prikazan film pa spoznajo avtorja knjige, ki jo prejmejo v dar. V šolskem letu 2018/19 so prejeli knjigo *V napačni zgodbi*, avtorice Cvetke Sokolov.

NOČ KNJIGE

Noč knjige je projekt, ki je v naši knjižnici zdaj že tradicionalen in lahko se pohvalimo, da so ga obiskovalci sprejeli za svojega in se ga radi udeležujejo. Program omogoča, da vsak najde kaj zase. Mimoidočim smo na Bazarju pred knjižnico ponudili knjige, ki smo jih dobili v dar ali pa smo jih odpisali. Otroci Vrta Gozdiček iz Murske Sobote so prišli na uro pravljic.

Naš gost na literarnem večeru 23. aprila 2019 je bil Tadej Golob. Dogodek je moderirala Jedrt Jež Furlan.

Slika 11: Gost Noči knjige 2019 Tadej Golob z moderatorko Jedrt Jež Furlan, 23. 4. 2019

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE (DEKD)

Osrednje teme 29. Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD) in 7. Tedna kulturne dediščine (TKD), ki so potekali med 28. 9. in 12. 10. 2019, so bile dediščina, umetnost in razvedrilo. V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota smo s prireditvami in dejavnostmi začeli sodelovati v letu 2015 in od takrat vsako leto posebno pozornost posvetimo kulturni dediščini tudi v okviru DEKD in TKD. V letu 2019 smo pripravili in izvedli dva dogodka, s katerima smo kulturno dediščino povezali z umetnostjo in z razvedrilom in tako zaobjeli vse tri osrednje teme DEKD IN TKD:

- Likovna delavnica in razvedrilna pravljica: učencem osnovnih šol in uporabnikom Varstveno delovnega centra M. Sobota je po prijetni zgodbi, ki jo je pripovedovala Metka Celec, likovna umetnica Martina Mihokovič predstavila različne tehnike slikanja in risanja.
- Kviz Prekmurje – kulturna dediščina: z učenci 9. a in 9. b razreda OŠ II Murska Sobota smo izvedli kviz o Prekmurju, v katerem smo spoznavali značilnosti, posebnosti in nasploh kulturno dediščino pokrajine. Učenci so bili razdeljeni v dve skupini, po vsakem vprašanju in odgovoru pa je bila dodana še kratka razlaga, prav tako je bila pozornost namenjena 100. obletnici priključitve Prekmurja in združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom.

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA (TVU)

V letu 2019 smo sodelovali v nacionalnem projektu, ki je potekal od 10. maja do 19. maja, razširjen termin do 30. junija 2019. TVU je najvidnejša promocijska kampanja na področju izobraževanja in učenja v Sloveniji. Organizirali smo pet dogodkov. Andragoški center Slovenije je kot nacionalni koordinator odgovoren za prireditve na državni ravni. Sodeluje z ustanovami, skupinami in posamezniki po vsej državi pa tudi onkraj meja.

6.2.1 Storitve za uporabnike s posebnimi potrebami

Posebno pozornost in skrb namenjamo tudi uporabnikom s posebnimi potrebami, ki potrebujejo bodisi prilagojen dostop do knjižnice, bodisi do gradiv ali storitev. Z namenom, da omogočamo tovrstnim uporabnikom lažje vključevanje v družbo in zadovoljimo njihove potrebe, si prizadevamo z nabavo knjižničnega gradiva (povečani tisk, lažje berljive knjige, zvočne knjige na CD-jih ipd.), ki je postavljeno na polici Lahko branje na mladinskem oddelku, z bibliobusom na postajališčih ob Domovih za starejše, z bibliopedagoškimi urami, različnimi storitvami in projekti, ki pripomorejo k njihovemu vključevanju v družbeno življenje za doseganje enakosti.

ROMSKI ODDELEK

Od februarja 2015 je v prvem nadstropju knjižnice v sklopu projekta *Romano Kher - Romska hiša in* v sodelovanju z romskim društvom *Phuro Kher* vzpostavljen romski

oddelek, kjer je na voljo izključno knjižnično gradivo z romsko tematiko, od leposlovnih in strokovnih knjig v romskem jeziku, DVD-jev in plošč do časopisov in drugega gradiva, ki je ustrezno obdelano in razporejeno. Oddelek je pomemben doprinos h knjižnični dejavnosti, kot tudi za lokalno skupnost, za spoznavanje in ohranjanje romske kulture, jezika, zgodovine in njihove identitete. V letu 2019 smo nadaljevali z literarnimi večeri, kjer so se predstavili romski literarni ustvarjalci.

KAROLININA BRALNA ZNAČKA

Z uporabniki, ki težje berejo in razumejo besedila, so kontinuirano potekale bralne ure, poleg tega pa smo uspešno zaključili drugo bralno značko, ki je poimenovana po pisateljici Karolini Kolmanič, s katero so uporabniki VDC MS napisali kratko ljubezensko zgodbo, ki je izšla jeseni 2018, sicer se pa najdejo knjige, ki so prilagojene za lahko branje, ali pa so bile napisane prav s tem namenom, na knjižni polici Lahko branje na mladinskem oddelku knjižnice. Drugo Karolinino bralno značko je osvojilo je 59 bralcev iz celotnega Pomurja (prvo leto 28), iz bralnega seznama pa so morali prebrati dve prozni deli in eno pesem iz pesniške zbirke. Dogodek je z glasbenim delom obogatil Tadej Ropoša z učenci kitarске delavnice v MIKK.

Slika 12: Zaključna prireditev Karolinine bralne značke, 1. 10. 2019

LITERARNI OBISKI V DOMU STAREJŠIH RAKIČAN IN MURSKA SOBOTA

V letu 2009 smo začeli z obiski v Domu starejših Rakičan, v letu 2015 pa še v Centru za starejše MS. Gre za druženja s knjigami, ki jih izvajamo enkrat mesečno. Predstavijo se jim različna literarna dela: poezija, kratke zgodbe, pregovori, šale, pravljice, itd. O vsem podanem steče pogovor in refleksija. Vsak mora biti slišan in viden. Starostniki se srečanj veselijo in se jih z veseljem udeležijo. Skupine štejejo od 10 – 20 udeležencev.

PROJEKTI	ŠT. SKUPIN	ŠT. OBISKOVALCEV
Rastem s knjigo za OŠ	23	496
Rastem s knjigo za SŠ	36	957
Bralna značka za otroke Jaz pa berem	1	120
Karolinina bralna značka	1	97
Babice pripovedujejo	1	42
DEKD in TKD	2	27
Noč z Andersenom	1	52
Noč v objemu ljudskega izročila	1	48
Noč knjige	1	46
Toy of Inclusion – Knjižnica igrač	75	1194
Teden vseživljenjskega učenja	5	
Skupaj	147	3.079

Tabela 11: Projekti na mladinskem oddelku v številkah v letu 2019

Bibliopedagoške ure in druge dejavnosti:

URE PRAVLJIC IN OBISKI ŠOL

Mladinski oddelk knjižnice pripravlja ure pravljic za predšolske in šolske otroke, in sicer vsako sredo ob 16.30. Po pravljici pripravljamo tudi delavnico, v sklopu katere otroci ustvarjajo izdelke na temo pripovedovane pravljice. Prav tako kontinuirano prihajajo v knjižnico na pravljice skupine iz osnovnih šol in vrtcev (nekajkrat na leto popoldne tudi s starši ali starimi starši – kar je za nekatere tudi prvo uvajanje in srečanje s knjigo) ali pa naše pravljničarke obiskujejo vrtce, ki zaradi oddaljenosti ne morejo v knjižnico.

Pravljичne ure smo izvajali v vrtcih: Rakičan, Bodonci, Cankova, Bogojina, Puconci, Bakovci, Beltinci, Dokležovje, Melinci, Ižakovci, Lipovci, Gančani, Moravske Toplice.

PRAVLJIČNE IN BRALNE URE TER INFORMATIVNI OBISKI	ŠT. SKUPIN	ŠT. OBISKOVALCEV
Vrtci (dopoldne, popoldne)	64	2.020
Osnovne šole – informativni obiski	13	638
Osnovne šole – pravljice in bralne ure	18	740
Pravljice – popoldne, srečanja s starši in starimi starši	32	646
Predstava za otroke – Studio Anima	1	36
Predstava za odrasle (Ferdinand Pregartner)	1	42
Francoščina, angleščina	31	192
Veseli klub – prvi in tretji ponedeljek v mesecu	19	151
Knjižnica pod krošnjami – Igrivi park, Družinski piknik, MaLi ČuDo, DPM MS – Kostanjev piknik, Slovenski knjižni sejem	9	331
Bralne ure z uporabniki VDC, Sonček, Želva, Center Naprej, OŠ IV Murska Sobota	13	324
Pravljice in bralne ure v Porabju	8	258
Bralne ure v domu starejših v Rakičanu in Murski Soboti	17	212
Skupaj	226	5.590

Tabela 12: Pravljичne ure in bibliopedagoške dejavnosti v številkah v letu 2019

KNJIŽNICA POD KROŠNJAMI NA DRUŽINSKEM PIKNIKU MO MS

Na že tradicionalnem *Družinskem pikniku*, ki ga pripravlja MIKK Murska Sobota v sodelovanju z Mestno občino Murska Sobota, so knjižničarke z mladinskega oddelka pestro dogajanje popestrile s pripovedovanjem zgodbic, lutkami in otroškimi knjigami iz knjižnice, ki so jih prisotni lahko prebirali.

IGRIVI PARK POD KROŠNJAMI TRUBARJEVEGA DREVOREDA V MURSKI SOBOTI

Na *Igrivem parku*, ki je del festivala Soboški dnevi in je namenjen aktivnemu preživljanju prostega časa tako za najmlajše kot njihove starše in naključne mimoidoče, so knjižničarke z mladinskega oddelka izvedle več ustvarjalnih delavnic.

PRAZNIČNI DECEMBER

V okviru prazničnega decembra v Murski Soboti smo najmlajšim praznično vzdušje v družbi pravljичnih junakov na Trgu zmage pričarali s prazničnimi pravljicami v Pravljični deželi.

INFORMATIVNI OBISKI

Vsako leto nas obišejo skupine učencev in odraslih, ki želijo ogledati in spoznati knjižnico. Predvsem gre za organizirane skupine, najpogosteje v sklopu izletov in ekskurzij, v katere vključijo tudi obisk knjižnice. Ob tovrstnih obiskih jim predstavimo knjižnico, knjižnično zbirko, storitve, dragocenosti, ki jih hranimo, Cobiss, izposoja in možnosti, ki jim jih ponuja knjižnica.

RADIO MURSKI VAL

Najbolj brane knjige obeh oddelkov knjižnice, prireditve in razstave v knjižnici ter priporočeno knjigo mesečno enkrat predstavi Vesna Radovanovič na radiu Murski val v oddaji *Radijski knjižni sejem*, ki jo vodi Nevenka Emri, in je namenjena seznanjanju s knjižnimi novostmi. Priporočeno knjigo tudi podrobneje predstavi, prebere kratek odlomek iz nje, s čimer dobijo poslušalci uvid v vsebino, na podlagi česar se tudi pogosteje odločijo za obisk knjižnice in branje.

PRILOŽNOSTNE RAZSTAVE

Na mladinskem oddelku so knjižničarke pripravljale tudi priložnostne razstave, s katerimi so izpostavile pomembnejše dogodke, obletnice in datume ter na ta način izpostavljale mladinsko literaturo, približevale in širile znanje o (evropski) kulturni dediščini in njeni sodobni razsežnosti. Razstave si zelo radi ogledajo tako obiskovalci mladinskega oddelka kot tudi mimoidoči uporabniki knjižnice.

6.3 Domoznanska dejavnost

Domoznanska dejavnost je ena od pomembnejših knjižničnih vlog, ki raziskuje, proučuje in opisuje določeno geografsko oz. upravno območje ter nam govori o zgodovinskem, geografskem, etnološkem ter družbenem in kulturnem utripu tega območja. Tako je

domoznanska zbirka splošne knjižnice tista, v kateri so shranjeni zakladi pisne kulturne dediščine lokalnega okolja. V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota se gradivo domoznanskega značaja sistematično zbira že od ustanovitve Študijske knjižnice (1955), česar rezultat je tudi današnja bogata in dragocena domoznanska knjižnična zbirka.

PROJEKTI

DOMOZNANSKA BRALNA ZNAČKA – ZAKLADNICE

Z domoznanskim bralnim projektom *Zakladnice* je Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota kot osrednja območna knjižnica (OOK) za pomursko območje v sodelovanju z vsemi štirimi knjižnicami na celotnem pomurskem območju pričela v letu 2017 in od takrat v poletnem času, od 21. junija do 22. septembra, projekt tudi uspešno poteka. Tudi v letu 2019 je bila, kot v prejšnjih letih, pripravljena zgibanka z bralnim seznamom del z domoznansko vsebino s pomurskega območja (v štirih sklopih: strokovna literatura, leposlovje, poezija, narečni tiski) in osnovnimi informacijami o Zakladnicah, pogojih in načinu sodelovanja. Zgibanki je bil dodan tudi vtisni listek, na katerega so sodelujoči po prebranih Zakladnicah zapisali naslove le-teh in vtise, ki so se jim porodili oz. so ostali po prebranih *Zakladnicah*. Zaključna prireditev *3. domoznanske bralne značke - Zakladnice* je bila 10. oktobra 2019, ko je bilo podeljenih 28 priznanj (24 bralk in 4 bralci) s knjižnimi nagradami, kar je potrditev, da so naše domače zgodbe, pričevanja in pesmi tiste, ki nas navdajo s toplino in se nas najbolj dotaknejo, kar je tudi od samega začetka naprej popotnica bralnemu projektu. Kot uvod v podelitev priznanj in predstavitev najbolj branih Zakladnic in vtisov, ki so ostali po prebranih Zakladnicah je dr. Kludija Sedar iz Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota pripravila predavanje o Prekmurju ob zgodovinski prelomnici Prekmurja 1919 na podlagi prav tako naslovljenega zbornika, ki ga je knjižnica izdala ob 100. obletnici priključitve Prekmurja in združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Skupaj s priznanji za osvojeno domoznansko bralno značko je bila podeljena tudi knjižna nagrada *Fajn je bilou – zgodbe iz življenja Porabk in Porabcev*, ki jo je PIŠK Murska Sobota izdala v letu 2018. Da ima projekt lahko dolgoročne učinke, dokazuje iz leta v leto vedno več bralcev (v letu 2017 je bilo 14 osvojenih

Zakladnic, v letu 2018 jih je bilo 20 in v letu 2019 že 28 osvojenih Zakladnic) in s tem posledično v lokalni skupnosti vedno več zanimanja za domoznansko gradivo.

Slika 13: Prva stran zgibanke Zakladnice, 2019

KAMRA

Na portal Kamra smo v letu 2019 prispevali 24 novic o domoznanskih prireditvah, 3 fotografije v Album Slovenije in 4 digitalne zbirke.

Digitalne zbirke:

- **Stari mlini v SV delu Prekmurja ob madžarski meji:** Zbirka predstavlja nekatere mline v prvi polovici 20. stoletja v krajih, ki so na madžarskem narodnostnem območju v severovzhodnem delu Prekmurja (Hodoš, Domanjševci, Čikečka vas, Motvarjevci). V obravnavanem obdobju je bilo mlinarstvo še zelo močna dejavnost, zaton te obrti pa gre pripisati splošnemu razvoju mlinarske tehnike in industrializaciji v drugi polovici 20. stoletja. Kot se ugotavlja, je bil na območju in v času, ki ga zbirka obravnava v vsaki vasi najmanj en mlin, navadno pa jih je bilo več. V glavnem so bili to vodni mlini, katerih kolesa je poganjala voda iz potokov. Izmed obravnavanih so bili na parni pogon prvotno štirje, kar je bila nasploh revolucionarna sprememba pri mletju moke. Mlinska poslopja so bila večinoma lesena, kar je predstavljalo veliko nevarnost za požare, tudi ekstremne vremenske razmere, kot so suša, poplave ali drugi pojavi, so mlini občutili v veliki meri. Mlinarje so težile še

visoke dajatve, ki jih vedno niso bili zmožni plačevati, sploh pri slabih letinah, pa vendar so navkljub vsemu na potokih mleli mlini. Vsi so svoje poslanstvo že končali, tudi ohranili so se redki, so pa trije vpisani v Register nepremične kulturne dediščine.

- **Pozdrav iz Murske Sobote:** Zbirka predstavlja izbrane (foto) razglednice mesta Murska Sobota, na katerih najdemo izključno zapis Pozdrav iz Murske Sobote in jih imamo v domoznanski zbirki PIŠK MS. Kot se ugotavlja, so bile razglednice z napisom Pozdrav iz Murske Sobote opremljene v prvi četrtini 20. stoletja (do leta 1919 v madžarski obliki) in potem spet v tretji četrtini 20. stoletja. Ob primerjavi teh dveh časovnih obdobij je že zelo lepo vidna bodisi motivna razvojna podoba razglednic bodisi sporočilnost na razglednicah. Razlog za izbrani časovni obdobji pa je tudi ta, da ostalih dveh četrtinah 20. stoletja skorajda ni bilo zaslediti razglednic z napisom Pozdrav iz Murske Sobote, prav tako ne v 30. in 40. letih 20. stoletja. Tovrstne razglednice imajo prav posebno sporočilnost, saj je naslovnik že na prvi strani prejel pozdrave. Zbirke razglednic so zelo dragocene, pri dopolnjevanju le-te pa zagotovo ne smemo pozabiti na razglednice, ki se sedaj tiskajo, saj bodo tudi te čez nekaj desetletij prav tako pomemben zgodovinski vir za vpogled v minuli čas.

- **Sokolski dom Murska Sobota:** zbirka predstavlja Sokolski dom v Murški Soboti, ki je bil zgrajen in svojemu namenu predan leta 1929, pred tem pa je telovadno in ljudsko prosvetno društvo Sokol, ustanovljeno 18. marca 1920, imelo svoje društvene prostore in društveno knjižnico v hotelu Dobray (današnji hotel Zvezda). V času druge svetovne vojne je sokolska organizacija prenehala z delovanjem, leta 1945 je bilo ustanovljeno Fizkulturno društvo Murska Sobota, ki se je leta 1949 preimenovalo v Telovadno društvo. Z aktom iz leta 1951, ko je bil v Ljubljani ustanovljen »Partizan Jugoslavije« - Zveza za telesno kulturo, so Telovadna društva prenehala oziroma se preimenovala v društva za splošno telesno vzgojo Partizan. Telesnovzgojno društvo Partizan (TVD Partizan) se je po osamosvojitvi države preimenovalo v Društvo za športno rekreacijo Murska Sobota, ki svoje poslanstvo v tej zgradbi še danes uspešno uresničuje in nadgrajuje.

- **Prosenjakovci in Vilko Frahm (1905-1985):** zbirka predstavlja kraj Prosenjakovce v Prekmurju s poudarkom na letih med 1934 in 1941, ko je na tamkajšnji osnovni šoli služboval učitelj in ravnatelj Vilko Frahm (1905, Vrbovac – 1985, Medvode). V teh nekaj letih, ki jih je preživel tam, je pustil globok in pomemben pečat, kakor tudi v vseh drugih krajih, kjer je še služboval, saj je bil poleg poučevanja in vodenja šol tudi nadvse

prizadeven in aktiven v prostovoljnih gasilskih društvih, prav tako v odrskih igrah in še drugih dejavnostih, ki so dajale utrip kraju in okolju. Po uvodni predstavitvi kraja Prosenjakovci in Vilka Frahma so potem v podzbirkah podrobneje predstavljeni še šola v Prosenjakovcih, gasilstvo in odrske igre, torej dejavnosti, katerim je Vilko Novak namenil posebno pozornost in jih tudi v zelo kratkem času dvignil na

Portal Kamra smo v letu 2019 promovirali:

- na spletni strani knjižnice in družbenih omrežjih (Facebook);
- pri osebni komunikaciji z uporabniki knjižnice oz. pri podajanju knjižničnih informacij;
- z izdelavo in postavitvijo roll-up stojala Kamra na oddelku za odrasle;
- s promocijskim materialom v knjižnici (zgebanko *Portal Kamra*, OOK Celje, 2016 in zgebanko *Domoznanstvo? Ja, domoznanstvo!*, OOK PIŠK MS, 2017)).
- individualno zainteresiranim uporabnikom knjižnice;
- v okviru bibliopedagoških ur (SŠ), domoznanskih prireditev, predstavitev domoznanske dejavnosti, obiskih napovedanih skupin;
- v sklopu DEKD in TKD ob izvedbi kviza Prekmurje – kulturna dediščina. Podane vsebine z vprašanji o Prekmurju v okviru 100. obletnici Priključitve in združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom smo skušali približati čim bolj doživeto, tudi na osnovi že objavljenih vsebin na Kamri.
- v reviji PIŠK MS z naslovom *Prekmuriana: revija Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota za literaturo in kulturno zgodovino*, v katero so vključene tudi izbrane vsebine, ki so bile kot zbirke ali novice že predstavljene na portalu. Pod izbrano vsebino smo dodali naslednji zapis: »...je podrobneje predstavljena tudi na regijskem spletnem portalu Kamra, ki združuje digitalizirane vsebine s področja domoznanstva v knjižnicah in drugih lokalnih kulturnih ustanovah.«

Slika 14: Roll-up stojalo Kamra na oddelku za odrasle v PIŠK MS

BIOGRAFSKI LEKSIKON POMURCI.SI

Na biografski leksikon pomurskega območja smo v letu 2019 na spletni biografski leksikon znanih Pomurci.si na novo dodali 18 znanih Pomurk in Pomurcev (Jasna Branka Staman, Vanja Lebar, Števan Kühar (1882 – 1915), Štefan Kühar (1887 – 1922), Janoš Kühar, Borut Brumen, Irena Šavel, Miroslav Slana – Miros, Slavko Osterc, Avgust Pavel, Denis Škofič, Karol Grossmann, Janko Šlebinger, Karel Dončec, Marija Sreš, Bela Sever, Štefan Titan, Jože Košar), tj. osebnosti, ki so bile na tem območju rojene, tukaj živijo ali so živele, se šolale, predvsem pa so s svojim delom na katerem koli področju življenja pomembno zaznamovale pomursko regijo v preteklosti oziroma ji dajejo pečat v sedanjosti. Obstoječe zapise smo sprotno tudi dopolnjevali in jih ažurirali. Na dan 31. 12. 2019 je bilo vseh znanih Pomurk in Pomurcev na portalu Pomurci.si skupaj 195.

V letu 2019 je Mestna knjižnica Kranj prevzela vlogo vzpostavitve skupnega biografskega leksikona *Obrazi slovenskih pokrajin*, v katerem bo zajetih 8 regijskih leksikonov osrednjih

območnih knjižnic (OOK), tudi Pomurci.si. Prenosi iz obstoječih leksikonov so se začeli konec leta 2019, po prenosu vseh vključenih pa bo portal tudi zaživel, kar se bo zgodilo predvidoma spomladi 2020, vseh osem knjižnic bo prevzelo tudi regijsko uredništvo. »Stari« biografski leksikoni bodo zatem še nekaj časa vidni, a bodo sčasoma ugasnili.

DIGITALIZACIJA GRADIVA

V letu 2019 smo v projektu digitalizacije digitalizirali domoznansko gradivo, ki je pri uporabnikih najpogosteje iskano oz. v interesu zanimanja:

- Sztarisinsztvo, i zvacinsztvo, szem szpodobnimi prilikami za volo, szvadbeni mladénczov, 1807;
- Amerikanski Slovencev Glas, 1924 in 1927;
- Evangeličanski kalendari, 1923-1942;
- Slavič, Matija: Prekmurje, 1921;
- Pomurski vestnik, 1955-;
- Soboške novine: glasilo Mestne občine Murska Sobota (2001-2006).

Slika 15: Naslovnice oz. prve strani domoznanskega digitaliziranega gradiva v letu 2019

PROGRAMI V OKVIRU 100. OBLETNICE PRIKLJUČITVE PREKMURJA IN ZDRUŽITVE PREKMURSKIH SLOVENCEV Z MATIČNIM NARODOM

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je bila v t. i. prekmurškem letu močno vpeta v obeleževanje 100. obletnice priključitve Prekmurja in združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Ne le, da smo bili priča številnim dogodkom, ki so potekali v knjižnici, bodisi so bile to predstavitve knjižnih izdaj, razstav, predavanj ali drugih dogodkov, vezanih na zgodovinsko prelomnico Prekmurja, smo uspešno izpeljali tudi več lastnih projektov, s katerimi smo se kot kulturni hram s pisno kulturno dediščino poklonili temu pomembnemu jubileju v slovenski zgodovini.

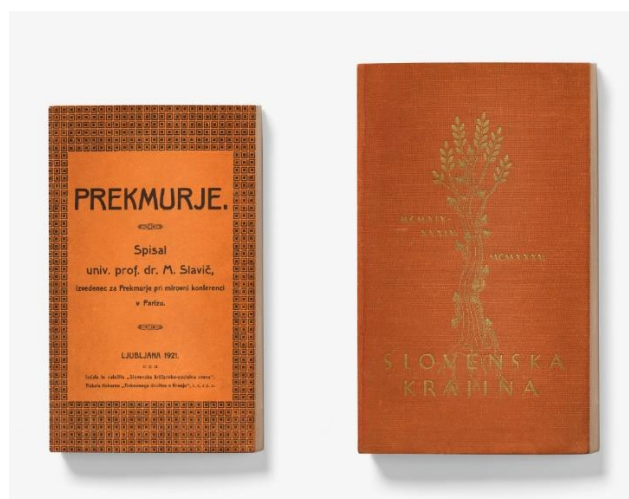
Projekti PIŠK MS v jubilejnem prekmurškem letu, predstavljeni v nadaljevanju (Prekmurje in Slovenska krajina, Prekmurje ob zgodovinski prelomnici 1919 in Rastoča knjiga Murska Sobota) so bili potrjeni s strani Iniciativnega odbora za obeleževanje 100-letnice združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom (predsednik odbora Milan Kučan, prvi predsednik RS; predsednik častnega odbora Marjan Šarec, predsednik Vlade RS) in finančno podprti s strani Ministrstva za kulturo RS.

PREKMURJE IN SLOVENSKA KRAJINA

V počastitev 100. obletnice priključitve Prekmurja je PIŠK MS izdala ponatisa del iz let 1921 in 1935, v katerih zapisana beseda približa dogodke o zgodovini Prekmurja in prispeva k razumevanju časov in dogodkov, ki so že minili. Obe deli, v katerih izstopa prizadevno delo dr. Matije Slaviča, ki je kot referent za Prekmurje sodeloval na mirovni konferenci v Parizu, sta pomembni za vpogled v takratno dogajanje in za zgodovino Slovenije. Namen izdaje ponatisov je bil tudi opomin na dragoceno gradivo kakor tudi povečati njuno dostopnost v slovenskih splošnih knjižnicah (po predhodnih dostopnih podatkih sta deli v slovenskih knjižnicah slabo zastopani).

Slavič, Matija. *Prekmurje* [spremna beseda Andrej Hozjan]. Murska Sobota: Pokrajinska in študijska knjižnica, 2019 – ponatis prve izdaje iz leta 1921.

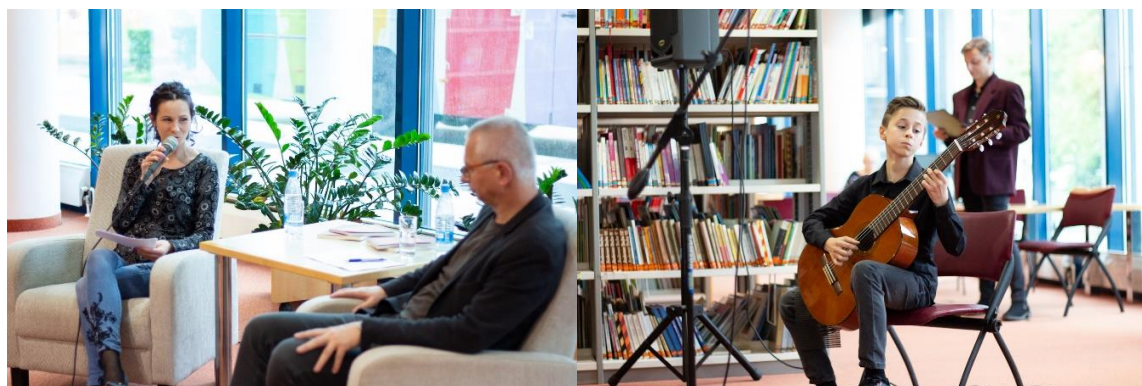
Delo, ki je izšlo pod avtorstvom dr. Matije Slaviča leta 1921, v 14 poglavjih podaja pravzaprav celotno zgodovino Prekmurja od slovanske naselitve naprej, posebno pozornost pa daje času po prvi svetovni vojni, ko se je odločalo o usodi Prekmurja, in slovenski upravi v prvih letih po priključitvi Prekmurja h Kraljevini SHS. Da je imelo slovstveno delo v Prekmurju in sam prekmurški jezik izjemno vlogo pri ohranjanju in krepitvi narodne zavesti med Prekmurci, avtor prav tako predstavi v posebnih poglavjih.

Vilko Novak (ur.). *Slovenska krajina : zbornik ob petnajstletnici osvobojenja* [spremna beseda Andrej Hozjan]. Murska Sobota: Pokrajinska in študijska knjižnica, 2019 - ponatis prve izdaje iz leta 1935.

Zbornik Slovenska krajina je pravzaprav prvi zbornik izvirnih tekstov o Prekmurju z 10 prispevki 7 avtorjev, ki podajajo ključne naravne in kulturne značilnosti nekdanje Slovenske krajine in Prekmurcev, ki so vseskozi ohranjali slovensko narodnost in identiteto. Zbrani so prispevki o geografskem pregledu Slovenske krajine (Svetozar Ilešič), o prekmurskih Slovencih (Avgust Pavel), panonski krajini od naselitve Slovencev do prihoda Madžarov (Milko Kos), umetnosti (France Stele), slovstvenem delu in kulturnih stikih Slovenske krajine (Vilko Novak), prekmurskih mejah v diplomaciji in narodopisnem položaju Slovenske krajine dr. Matija Slavič). Dodana *Bibliografija Slovenske krajine* avtorja Vilka Novaka, ki je zbornik tudi uredil, pa daje nadvse dobrodošlo iztočnico pri spoznavanju in proučevanju zgodovine pokrajine v širšem smislu.

Ponatisa sta v PIŠK MS (22. maja 2019) predstavila doc. dr. Andrej Hozjan, avtor spremnih besedil obeh študij, in dr. Kludija Sedar iz PIŠK MS. V glasbenem delu je pod mentorstvom Dušana Stojanovića nastopil Maksimilian Žurman s kitaro, program pa je povezoval Benjamin Langner Von Höveling.

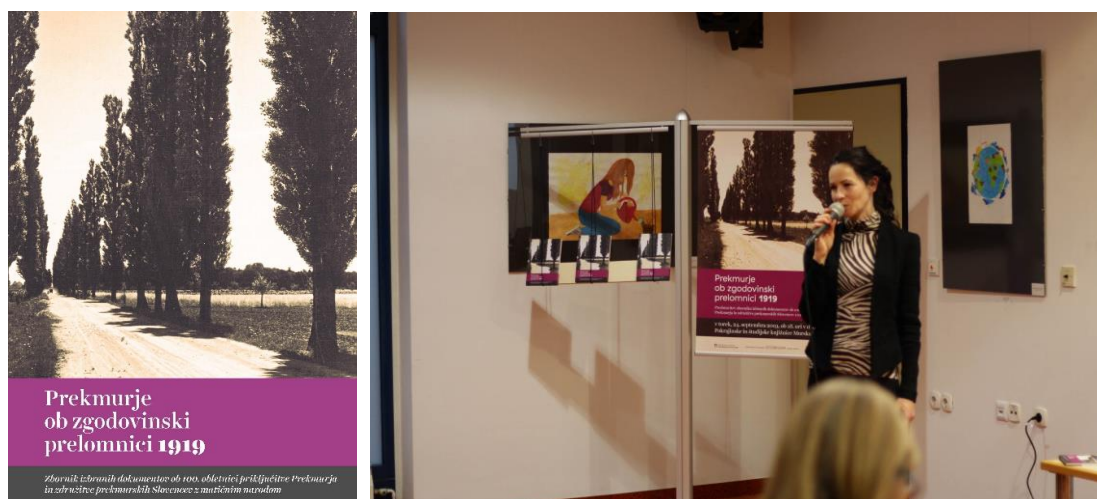

Slika 16: Predstavitev ponatisov Prekmurje (1921) in Slovenska krajina (1935) – doc. dr. Andrej Hozjan in dr. Kludija Sedar, 22. 5. 2019

PREKMURJE OB ZGODOVINSKI PRELOMNICI 1919

Zbornik izbranih dokumentov ob priključitvi Prekmurja in združitvi prekmurskih Slovencev z matičnim narodom z naslovom *Prekmurje ob zgodovinski prelomnici 1919* okvirno zajema čas od oktobra 1918 do junija 1920, torej od ustanovitve Države SHS, Narodnih svetov in Narodne vlade pa do podpisa trianonske pogodbe z Madžarsko. Razdeljen je na šest poglavij, k čemur je ob koncu dodana bibliografija, ki podaja knjižne izdaje, nastale ob

obletnicah v počastitev priključitve Prekmurja tedanji Kraljevini SHS oziroma sedanji RS Sloveniji. Pred tem je poglavje posvečeno praznovanju zgodovinske prelomnice Prekmurja 1919 ob desetletjih 1919-2019, v prvem poglavju je govora o imenu Prekmurje, demografski podobi in uveljavljanju madžarizacije v drugi polovici 19. stoletja, sledi narodno prebujanje in Država/Kraljevina SHS, dogajanje v Parizu in post festum, torej življenje v prvih nekaj letih po priključitvi, ko so nastopile nove težave in preizkušnje za prekmurske Slovence. V zborniku je posebna pozornost namenjena slovenskemu periodičnemu tisku, saj so bili prav ti tiskani mediji pomemben informator v tedanjem prelomnem času, ki so (s)poročali o dogajanju in razmerah v Parizu in v Prekmurju.

Slika 17: Naslovnica zbornika Prekmurje ob zgodovinski prelomnici 1919 in avtorica ob predstavitvi le-tega, 24. 9. 2019

Zbornik je 24. septembra 2019 v knjižnici predstavila avtorica, dr. Klaudivija Sedar iz PIŠK MS, čemur je sledilo več predstavitev, npr. v oktobru akademikom Univerze v Mariboru, na zaključni prireditvi domoznanske bralne značke, v novembru v Knjižnici Franca Ksavra Meška Ormož v okviru Tedna splošnih knjižnic, na znanstveni konferenci Pomurske akademsko znanstvene unije (PAZU), v decembru dijakom Ekonomske šole Murska Sobota.

RASTOČA KNJIGA MURSKA SOBOTA

Vseslovenski projekt, katerega začetki segajo v leto 2000, poudarja pomen knjige, kulture, znanja in odličnosti slovenskega naroda. Prav tako poudarja vse dosežke pisne kulturne dediščine ter osvešča o pomenu knjige, ki nagovarja slehernega človeka, bralca k osebni rasti s kulturo, znanostjo in umetnostjo. Projekt, katerega idejni vodja je dr. Janez Gabrijelčič, ohranja vrednote preteklosti ter osvešča in opominja na bogastvo in dragocenosti v določenem okolju ter je namenjen promociji prepoznavanja slovenskega naroda kot naroda kulture, znanja, odličnosti. Od leta 2010 je tudi mednarodni projekt pod imenom Združene Rastoče knjige sveta, s čimer opominja na velike stvaritve s ciljem povezovanja narodov na kulturno-znanstvenem področju. Častni pokrovitelj projekta je Državni svet Republike Slovenije.

V Sloveniji je v projekt Rastoča knjiga vključenih že več različnih organizacij, na Ta veseli dan kulture, 3. decembra 2019, v okviru 100. obletnice počastitve priključitve Prekmurja in združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom pa se je projektu pridružila tudi Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota z Rastočo knjigo Murska Sobota.

Rastoča knjiga Murska Sobota pričinja rast z doslej prvo znano tiskano knjigo v prekmurskem jeziku Mali katekizem iz leta 1715, jezikovni in kulturni dosežek, ki ga je za potrebe svojega naroda, prekmurske rojake, pripravil Franc Temlin. V Predgovoru Malega katekizma iz leta 1715 je Temlin med drugim zapisal besede »Vzemi záto ov moi máli dár za veliko ino za dobro« in prav te besede so tudi vtakovane ob obeležju Rastoče knjige Murska Sobota. Osnova obeležja, ki poudarja pomen knjige, kulture, znanja in odličnosti slovenskega naroda v Prekmurju, so školjke z asociacijo na knjige, nad njimi pa hobotnica kot misel na Panonsko morje, kar na vrhu sklene posvetilo V počastitev slovenske pisane besede in književne ustvarjalnosti v Prekmurju. Skulptura kot poklon slovenski knjigi v prekmurskem jeziku je delo akademskega kiparja Mirka Bratuše.

Pred uradnim odprtjem obeležja Rastoča knjiga Murska Sobota so projekt na novinarski konferenci (26. novembra 2019) predstavili Mirko Bratuša, akademski kipar specialist, dr. Robert Inhof, direktor Galerije Murska Sobota, mag. Kludija Šek Škafar, direktorica PIŠK MS in dr. Kludija Sedar iz PIŠK MS.

Slika 18: Odkritje obeležja Rastoča knjiga Murska Sobota, 3. 12. 2019

PLAKATI GALERIJE MURSKA SOBOTA

Razstava Galerije Murska Sobota, pripravljena v okviru počastitve 100. obletnice združitve Prekmurja z matičnim narodom, je bila zasnovana v sodelovanju s Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota, v razstavnih prostorih med 22. avgustom in 13. septembrom 2019. Na ogled je bil postavljen izbor plakatov Galerije Murska Sobota kot vizualnega medija, ki s podobo in besedo poleg drugih vabil opozarjajo na določen dogodek, po dogodku pa se arhivirajo. Razstavljeni so bili izbrani plakati, ki so nastali po letu 1980, ko je bil objekt galerije zgrajen, pa do leta 2019.

DOMOZNANSKE RAZSTAVE:

- v sklopu projekta European Cultural Route of Reformation (ECRR) je bila v 1. nadstropju knjižnice v razstavnem prostoru poleg romskega oddelka postavljena razstava Po sledih prekmurske reformacije, ki jo je PIŠK MS pripravila leta 2017, ob 500. obletnici začetka reformacije. PIŠK MS se je s tem in kot ustanova z bogato zakladnico pisne kulturne dediščine priključila ostalim petim ustanovam (Pomurski muzej Murska Sobota, ECO Murska Sobota, Puconci, Križevci, Hodoš) v pomurski regiji pri vzpostavitvi evropske kulturne poti reformacije.

Ob tem je bila ob knjižnici v bližini transformatorja postavljena tudi informacijska tabla s kratko predstavitvijo PIŠK MS v slovenskem in angleškem jeziku, vendar kmalu zatem ukradena, prav tako nova druga.

DOMOZNANSKI VEČERI

Na prvem domoznanskem večeru v letu 2019 je Gregor Kovač predstavil nekatere pomembne plemiške rodbine iz 17. stoletja, ki so delovale na območju današnjega Prekmurja, plemiške družine Berke, Kregar, Marič in Temlin. Skoraj nepoznano in pozabljeno plemstvo na območju današnjega Prekmurja je podrobno predstavil od pridobitve plemiške listine v nemirnem 17. stoletju pa vse do današnjih dni, izpostavil posameznike iz omenjenih štirih rodbin, ki so pomembno vplivali na kulturno, cerkveno, uradniško, politično in gospodarsko življenje na območju današnjega Prekmurja kot tudi v samem ogrskem kraljestvu.

Slika 19: Mag. Bernarda Roudi na domoznanskem večeru o Prekmurcih v prelomnih dogodkih 1914-1919 in pogled na publiko, 17. 5. 2019

Drugi domoznanski večer v okviru obeleževanja 100. obletnice združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, je pripravilo Prekmursko društvo general Maister Murska Sobota v sodelovanju z Ustanovo dr. Šiftarjevo fundacijo ter Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota z naslovom Prekmurci in prekmurščina. Mag. Bernarda Roudi je najprej predavala o Prekmurcih v prelomnih dogodkih 1914-1919, zatem pa še prof. Suzana Panker o prekmurščini nekoč in danes, hkrati pa podrobneje predstavila vsebinsko zasnovo krožkov prekmurskega jezika in kulture, ki so zaživel na več pomurskih šolah in so prvi pomemben korak do uvedbe izbirnega predmeta. Nastopile so tudi učenske osnovne šole Tišina, ki sodelujejo v interesni dejavnosti Prekmurski jezik in

kultura, ki so za obiskovalce večera s pomočjo babic pripravile recepte v prekmurskem jeziku za prekmurske dobrote. V glasbenem delu je nastopila skupina Eroplan (M. Farič na saksofonu in B. Vučkič na klaviaturah), prireditev pa je povezoval Benjamin Langner Von Höveling.

AKADEMSKI VEČERI

V letu 2019 smo v sodelovanju s Pomursko akademsko znanstveno unijo (PAZU) pričeli z akademskimi večeri, na katerih svoje zanimive vsebine in izsledke predstavljajo tako magistrandi in doktorandi kot pomurski akademiki. Gostili smo prejemnico rektorjeve nagrade za najboljšo študentko Fakultete za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru, magistrico matematike in doktorsko študentko asist. Dašo Štesl s temo Igre barvanja na grafih, prejemnika Perlachove nagrade Univerze v Mariboru in mladega raziskovalca na Inštitutu Jožef Štefan Sašo Harkaija, ki je predaval na temo Računalnik in mehka snov, in gledališkega igralca ter dramskega pisca pom. akad. Evgena Carja, s katerim je pogovor vodil pom. akad. Matjaž Farič.

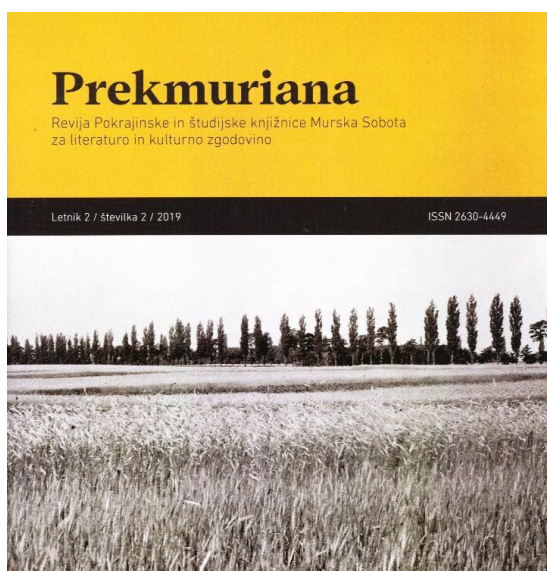
PREKMURIANA

V drugi številki revije Prekmuriana smo sledili načrtanemu konceptu revije iz leta 2018, ko je revija izšla prvič, kar pomeni, da so podane izbrane literarne in kulturno-zgodovinske vsebine, sledijo spominski zapisi, kjer se spominjamo osebnosti, ki so s svojim neutrudnim delom in ustvarjalno močjo zapustile trajne sledi, tako v knjižnici kot v lokalnem in nacionalnem prostoru, zaključujemo pa z izbranim knjižnim izborom domoznanske zakladnice 2019.

V literarnih utrinkih lahko beremo o pomenu pravljicnih in bralnih ur, s poudarkom na letih pri Slovencih v zamejstvu, o motiviki pravljicnega večerom za odrasle v 2019 v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota, o pesniškem opusu Ferija Lainščka, ki je v letu 2019 v prekmurščini in knjižni slovenščini izdal že tretjo pesniško zbirko, o leposlovnem navdihu Selanske rotunde in kaj se je zgodilo Pod krošnjami. Med kulturno-zgodovinskimi utrinki je predstavljen projekt Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota Rastoča knjiga Murska Sobota, potem tri vsebine, vezane na jubileje, 100. obletnica prve čitalnice v Murski Soboti, 90. obletnica zgraditve Sokolskega doma in 120.

obletnica začetka izhajanja koledarja Dober Pajdás Kalendárium v Monoštru. Kulturno-zgodovinski sklop sklenejo razglednice kot posebna dragocenost neknjižnega gradiva, ki je v zadnjih letih postalo prava senzacija, saj nam prav te približujejo preteklo podobo okolja, v katerem živimo, rastemo in delujemo.

V spominih pa je prvi zapis ob 90. obletnici rojstva bibliotekarke in bibliografke prof. Nikice Brumen (1929-2001), ki je bila vrsto let nosilni steber Študijske knjižnice in kasneje, po preimenovanju, tudi sedanje knjižnice. Ob 100. obletnici rojstva in 20. obletnici smrti pa je spominski zapis namenjen še vsestransko dejavnemu in zaslužnemu dr. Vaneku (Ivanu) Šiftarju (1919-1999).

Slika 20: Naslovnica druge številke revije Prekmuriana, revije PIŠK MS za literaturo in kulturno zgodovino, 2019

SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM

35. slovenski knjižni sejem (26. 11. – 1. 12. 2019) je potekal v znamenju 200. obletnice smrti Valentina Vodnika in prav tako 100. obletnice priključitve Prekmurja matični domovini, vsled česar je bilo mesto Murska Sobota na sejmu tudi gostujoče mesto. V ta namen so bile izvedene številne dejavnosti, ki so približale Prekmurje skozi različne vidike in posebnosti. Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je sodelovala z dvema:

DEBATNA KAVARNA - Jezik, literatura in kultura med Muro in Rabo

V debatni kavarni *Jezik, literatura in kultura med Muro in Rabo* (27. nov. 2019) je beseda tekla o prekmurskih tiskih od 18. stoletja naprej, ki najizraziteje potrjujejo, da je imel prostor med Muro in Rabo stoletja "lastiven" jezik, literaturo in kulturo. Ta večstoletna tradicija se ohranja tudi v današnjem času, njen pomemben povezovalni in identifikacijski element pa je tudi knjižna zbirka *Med Muro in Rabo*, ki izhaja že od leta 1998 in katere urednik je vseskozi prof. Franci Just.

Z gosti, dr. Markom Jesenškom, prof. Francijem Justom in dr. Hotimirjem Tivadarjem, se je pogovarjala dr. Klaudija Sedar iz PIŠK MS.

Slika 21: Levo sodelujoči na Debatni kavarni in desno obiskovalci pravljичne ure Prekmurskih pravljic na 35. Slovenskem knjižnem sejmu, 27. 11. 2019

CICI ODER – Prekmurske pravljice

Na Cici odru so lahko obiskovalci prisluhnili prekmurskim pravljicam znanega prekmurskega pripovednika Palka Gala (psevdonim Pavle Rožnik), v katerih največkrat nastopajo vile sojenice, zaklete kraljične, dobri starčki in starke, hudobne čarovnice, zmaji in podobna bajna bitja. Pripovedovala jih je pravljíčarka Metka Celec, tako npr. pravljice Brat Jelenček, Prašič, maček in kokot, Zlato jabolko in Pepelka, eno pa je interpretirala tudi v prekmurskem narečju.

Bibliopedagoška vzgoja (predstavitve knjižnice, domoznanske dejavnosti prekmurskih tiskov):

- OŠ Ljutomer (2 skupini – 25 učencev, 8. 10. 2019);

- DSŠ Lendava (1 skupina – 20 učencev, 18. 12. 2019).

Predstavitve knjižničnega domoznanskega gradiva in domoznanske dejavnosti:

- novinarska konferenca – predstavitev treh novih publikacij PIŠK MS (Prekmuriana, Fajn je bilou, Stari mlini od Hodoša do Čikečke vasi, 7. 2. 2019);
- referat *Odziv družbe na digitalizirano pisno kulturno dediščino skozi (družbene) medije* na posvetovanju Družbeni in gospodarski vidiki uporabe digitalizirane kulturne dediščine v Sloveniji (dr. Klaudija Sedar skupaj z zunanjim izvajalcem Silvojem Jakobom, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ljubljana, 17. 5. 2019);
- predstavitev ponatisov Prekmurje in Slovenska krajina, sogovornik dr. Andrej Hozjan, ki je tudi avtor spremne besede obeh študij, 22. 5. 2019)
- predstavitev zbornika Prekmurje ob zgodovinski prelomnici, PIŠK MS, 24. 9. 2019)
- predstavitev domoznanske dejavnosti, prekmurskih tiskov in zbornika Prekmurje ob zgodovinski prelomnici 1919 dr. Martini Orožen in njenim petim doktorandom (dr. Marko Jesenšek, dr. Andreja Legan Ravnikar, dr. Majda Merše, dr. France Novak, dr. Ludvik Karničar, 12. 10. 2019);
- predstavitev zbornika Prekmurje ob zgodovinski prelomnici 1919 (Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož, dr. Klaudija Sedar, 14. 11. 2019);
- novinarska konferenca Rastoča knjiga Murska Sobota (26. 11. 2019);
- sodelovanje s prispevkom Razmislek o zgodovinski prelomnici Prekmurja na znanstveni konferenci PAZU (dr. Klaudija Sedar, Alma Mater Europaea – ECM, Murska Sobota, 29. 11. 2019)
- predavanje o Prekmurju ob zgodovinski prelomnici 1919 (dr. Klaudija Sedar, Ekonomska šola Murska Sobota (čez 100 dijakov), 24. 12. 2019).

Druge naloge in opravila:

- strokovni pregled besedil za Expano;
- priprava projektov PIŠK MS, potrjenih s strani Iniciativnega odbora;
- vsebinska priprava dogodkov za spletno stran Prekmurje v srcu;
- priprava besedila o PIŠK MS za informacijsko tablo Evropska pot reformacije;
- sodelovanje v komisiji za realizacijo projekta Rastoča knjiga Murska Sobota;

- sodelovanje pri pripravi brošure OOK (Knjižnica nudi več – poglavje Digitalizacija knjižničnega gradiva; brošura je izšla v Tednu splošnih knjižnic, izdala OOK Nova Gorica);
- dopolnjevanje domoznanskih arhivskih izvodov knjižnega in neknjižnega gradiva; domoznansko arhivsko gradivo s statusom pogojne dostopnosti oz. nedostopnosti se lahko izposodi v čitalnico oz. le izjemoma na dom za največ teden dni, v kolikor tega gradiva ni na drugih oddelkih;
- katalogizacija gradiva v COBISS (kreiranih 199 zapisov - 71 monografij, 113 člankov, 15 enot neknjižnega gradiva - tu je všteto tudi katalogizirano gradivo za Knjižnico Gornja Radgona), kopirani zapisi v vzajemni katalog COBIB (7), kreiranje zapisov osebnih imen v bazo CONOR (83);
- priprava in oddaja znanstvenega članka za Zbornik soboškega muzeja oz. v spomin Francu Kuzmiču za t. i. »Ferijev« zbornik z naslovom *Židovska društva v Prekmurju v obdobju od 1834 – 1918* (Andrej Pavlič);
- iskanje in popisovanje gradiva o društvih v Prekmurju v okrajih Murska Sobota in Dolnja Lendava v obdobju dualizma (1867-1918);
- izločanje gradiva iz zbirke fasciklov primerne za postavitev v domoznansko zbirko (D), priprava za njegovo vezavo in katalogizacija v COBISS;
- popis zapuščin: nadaljevanje popisa zapuščin Jožefa in Danice Godina ter poslani zapisniki izročiteljici gradiva Karolini Godina. Na osnovi izročene periodike je bila v izdelana bibliografija Karoline Godina in poslan zapisnik izročiteljici gradiva Karolini Godina;
- priprava in nudenje različnih domoznanskih informacij;
- priprava arhivskega (domoznanskega) gradiva za raziskovalno delo v čitalnici – večje povpraševanje je bilo predvsem po gradivu iz fonda Sresko načelstvo Murska Sobota (npr. o šolstvu, razmerah v Prekmurju v začetku 20. stoletju, o lovu in ribolovu, trgovcih v Murski Soboti, o tujih državljanih ipd.).

6.4 Potujoča knjižnica (bibliobus)

Potujoča knjižnica se je v letu 2019 ustavljala na 72 postajališčih v 12 občinah in v Slovenskem Porabju. Člani potujoče knjižnice so lahko izbirali med 7.000 enotami

knjižničnega gradiva in uporabljali še druge knjižnične storitve, ki jim jih nudi potujoča knjižnica. Na novo je bilo v letu 2019 vpisanih 195 članov (v letu 2018 je bilo na novo vpisanih 241 članov).

Pri sestavi knjižnične zbirke na bibliobusu se je gradivo pripravljalo glede na povpraševanje, letne čase, počitniško, šolsko in obvezno branje, bralno značko, tekmovanja ipd.

V mesecu juniju 2019 je bilo v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine Murska Sobota in Otroškim počitniškim domom Murska Sobota za Baško pripravljenih tudi 162 enot knjižnega gradiva mladinske literature, ki je bila na voljo otrokom med letovanjem.

V septembru 2019 so prišli prvič na bibliobus otroci iz vrtca Gornji Petrovci (14 otrok) in otroci treh razredov OŠ Puconci (60 otrok). V decembru 2019 so bibliobus obiskali dedki in babice iz šole in vrtca v Dokležovju.

Zaposleni na oddelku potujoče knjižnice so 4. oktobra 2019 v uporabo pospremili nov bibliobus Knjižnice Ivana Potrča Ptuj.

6.5 Knjižnična dejavnost na obmejnem območju

PORABSKA PROGA BIBLIOBUSA

Dostopnost knjižničnega gradiva in storitev Slovincem v zamejstvu je knjižnica zagotavljala z bibliobusom, ki se je dvakrat mesečno ustavljal na 5 postajališčih; na Gornjem Seniku (pri OŠ), v Sakalovcih (pri vrtcu), Števanovcih (pri OŠ) in dvakrat v Monoštru (pri Zvezi Slovencev na Madžarskem in OŠ). Knjižničar na bibliobusu si je z aktualnim, raznovrstnim in kakovostnim knjižničnim potujočim izborom prizadeval za zadovoljitev bralnih potreb vseh starostnih skupin, nudil pomoč pri izbiri gradiva, svetoval pri uporabi knjižničnih storitev in nasploh poskušal približati gradivo in storitve v slovenskem jeziku. S tem ni le promoviral pomena branja, ampak prispeval k razvijanju bralne kulture, bralne pismenosti in kar je najpomembneje, h gradnji pozitivnega odnosa do branja, besede in slovenskega jezika ter h kulturni povezanosti s slovenskim prostorom.

Slovencom v zamejstvu je bil zagotovljen tudi dostop do slovenskih e-knjig s pomočjo Biblosa ter podatkovnih zbirk Tax-Fin-Lex, PressReader in EBSCOhost.

LITERARNE URE NA RADIU MONOŠTER

Z izvajanjem literarnih ur na radiu Monošter, ki ima sedež v Slovenskem domu, ob katerem ima postajališče tudi bibliobus, s katerimi smo pričeli v letu 2017, smo nadaljevali, saj po dosedanjih izkušnjah in odzivih poslušalci radi prisluhneje predstavivam knjižnih del na radiu, poleg tega jih na ta način tudi spodbudimo za obisk bibliobusa in izposojajo gradiva del, zapisanih v slovenskem jeziku. Ker knjižna slovenščina nekaterim bralcem povzroča manjše težave pri razumevanju umetnostnega besedila, smo se odločili, da bomo predstavitve opravljali v narečnem jeziku, da nas bo slišalo in razumelo kar največ ljudi. Pri izbiri gradiva, ki ga predstavljamo, dajemo poudarek avtorjem in vsebini iz porabskega in/ali pomurskega prostora, da jezik ni pretežak za razumevanje, prav tako se za mlajše poslušalce izbirajo primerna in poučna dela. V letu 2019 smo izvedli pet literarnih ur.

PROJEKTI

PRAVLJIČNE URE ZA NAJMLAJŠE S PUNČKO IN FANTKOM IZ CUNJ

Poleg že utečenih pravljicnih ur v slovenskem jeziku v treh vzgojno-izobraževalnih ustanovah v Porabju (OŠ Gornji Senik, OŠ Števanovci, OŠ Monošter) sta v letu 2019 posamezne pravljicne ure spremljala še punčka in fantek, ki nista vzbudila le zanimanja, temveč tudi pritegnila večje število otrok, spodbudila pozornost pri poslušanju pravljic, ustvarjalnost in kreativnost s sodelovanjem pri pripravi cunj za fantka in punčko. Skupaj s pravljíčarko iz PIŠK MS in zunanji sodelavkami U3 Murska Sobota so otroci najprej izrezali telo, ga napolnili s polnilom, sodelovali pri izbiri in pripravi posameznih kosov oblačil, ju ob vsakem obisku oblekli in polepšali z nečim novim. Ob tem so bogatili besednjak, spoznavali nove besede v slovenskem jeziku, se učili novih veščin, krepili socialne odnose, predvsem pa v slovenskem jeziku bogatili otroški svet na zanimiv in poučen način. Ta obogatitev se je izkazala za pozitivno in dobrodošlo, saj je obenem vzbudila večje zanimanje za svet pravljic v slovenskem jeziku.

OBUJAMO DEDIŠČINO: PRAVLJIČNI VEČERI ZA ODRASLE V PORABJU

PIŠK Murska Sobota projekt Obujamo dediščino: pravljичni večeri za odrasle v Porabju uspešno izvaja od leta 2017, v letu 2019 ga je izvedla dvakrat.

Prvi pravljичni večer (1. 2. 2019) so večer s svojimi pravljicami popestrili še pravljичarji iz Mariborske knjižnice, ki so v letu 2019 proslavili že 10. obletnico projekta Pravljичni večeri za odrasle. Na tem pravljичnem večeru v Hiši jabolk na Gornjem Seniku je bilo tako slišati pravljice v narečni (prekmurski in porabski) in knjižni besedi, kar je bila zelo prijetna popestritev in obogatitev programa tako za obiskovalce kot sodelujoče. Pravljice so pripovedovali Vesna Radovanovič iz PIŠK MS, Marko Bezenšek iz Splošne knjižnice Slovenske Konjice, Liljana Klemenčič iz Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, Robert Kereži iz Mariborske knjižnice in porabska Slovenka Marija Svetec.

Drugi pravljичni večer (10. 12. 2019) pa je pripravila PIŠK MS v sodelovanju z Zvezo Slovencev na Madžarskem v Kulturnem domu na Verici, na katerem so pripovedovale pravljичarke iz soboške knjižnice (Ana Sušec, Vesna Radovanovič in Metka Celec), porabski Slovenec Dušan Mukič, pridružila pa se nam je tudi pisateljca Irena Šrajner.

Na obeh pravljичni večerih so obiskovalci lahko prisluhnili tudi mladim glasbenicam, ki so zaigrale na kitari (učenki Zavoda Virtuoz iz Bodoncev) in violini (učenka Glasbene šole Gornja Radgona).

Slika 22: Nastopajoči in predstavniki organizatorjev projekta Obujamo dediščino v Hiši jabolk na Gornjem Seniku (1. 2. 2019) in Kulturnem domu na Verici (10. 12. 2019)

SLOVENSKA BRALNA ZNAČKA POTUJOČE KNJIŽNICE V PORABJU

V Porabju oz. na t. i. porabski progi potujoče knjižnice PIŠK MS je bila v letu 2019 uspešno zaključena prva bralna značka, ki se je začela z mesecem novembrom 2018 in je trajala do konca meseca aprila 2019. Na bralnem seznamu smo ponudili izbor desetih del, zapisanih v slovenskem jeziku, izmed katerih je potrebno prebrati tri. Pri izboru knjig smo dali poudarek nezahtevnosti jezika, prav tako smo vključili izdaje iz knjižne zbirke Med Rabo in Muro, ki so natisnjena v slovenskem knjižnem jeziku in porabskem ali prekmurskem narečju. Slovensko bralno značko v Porabju je uspešno opravilo 6 udeleženk, ki so na vtisni listek napisale tudi najljubši odstavek oz. citat, ki se jih je v knjigi najbolj dotaknil.

Slika 23: Bralke iz Slovenskega Porabja, ki so osvojile prvo Slovensko bralno značko potujoče knjižnice v Porabju (Monošter, 27. maj 2019)

SLOVENSKA POLICA

Slovensko polico v dvojezičnih osnovnih šolah v Porabju, v Števanovcih in na Gornjem Seniku, smo v mesecu decembru 2019 dopolnili s knjižnim gradivom, ki smo ga prejeli kot knjižni dar. Vsaka izmed polic na omenjenih šolah je tako postala bogatejša za 25 knjižnih izdaj v slovenskem jeziku, od slikanic do mladinske in poljudnoznanstvene literature. S tovrstnim raznovrstnim bralnim izborom gradiva smo skušali zadovoljiti potrebe in

zahteve učencev vseh starostnih stopenj, prav tako literaturo približati odraslim (učiteljem in staršem). Namen projekta je povečevanje dostopnosti knjižnega gradiva v slovenskem jeziku in skrb za razvoj bralne kulture in bralne pismenosti v času šolanja, pa tudi v prostem času, delovnem okolju in v družini, ko si učenci knjigo vzamejo za domov.

STROKOVNO POSVETOVANJE NAŠE SKUPNE VEZI V VEČKULTURNEM OKOLJU

V sodelovanju z Zvezo Slovencev na Madžarskem smo uspešno izvedli strokovno posvetovanje pod naslovom *Naše skupne vezi v večkulturnem okolju* (3. 10. 2019, PIŠK MS), katerega namen je bil krepitev vezi med slovenskimi obmejnimi in zamejskimi knjižnicami, izmenjava izkušenj in dobrih praks ter preučitev skupnih točk za nadaljnje tesnejše sodelovanje. Na posvetovanju je bilo predstavljenih 7 referatov slovenskih obmejnih in zamejskih knjižnic, za hkratni uvid v dejavnosti in storitve, ki jih izvajajo sorodne kulturne ustanove v lokalnem okolju, pa sta bila dodana še 2 tovrstna prispevka (skupaj 9 referatov). Kot se ugotavlja, splošne obmejne in zamejske knjižnice opravljamo že vrsto različnih dejavnosti za dvig bralne kulture in stopnje pismenosti v slovenskem jeziku ter za ohranitev kulturne dediščine in slovenske narodne identitete pri Slovencih v zamejstvu, zagotovo pa lahko s strokovnim povezovanjem in sodelovanjem v večkulturnem okolju cilje uresničimo še v večji meri. Ob tem je bil pripravljen in izdan tudi Zbornik povzetkov devetih referatov v nakladi 70 izvodov z uvodnim prispevkom Knjižnična dejavnost na obmejnih območjih – primeri dobrih praks. Po posvetovanju smo se zapeljali v Monošter, kjer smo si ogledali muzej Avgusta Pavla, nato pa na sedež Zveze Slovencev na Madžarskem, kjer je slednjo organizacijo predstavila predsednica Zveze, ga. Andreja Kovač, pridružila pa se nam je tudi generalna konzulka, ga. Metka Lanjšček, ki je predstavila delo in poslanstvo Generalnega konzulata RS v Monoštru.

Slika 24: Naslovna stran zbornika povzetkov in predstavitev referata Ivane Soban iz Narodne in študijske knjižnice Trst, 3. 10. 2019

6.6 Knjižnična dejavnost za pripadnike madžarske narodne skupnosti

Za pripadnike madžarske narodne skupnosti, ki živijo na narodnostno mešanem območju v občinah Moravske Toplice, Šalovci in Hodoš, se je knjižnična dejavnost s storitvami in dostopnostjo knjižničnega gradiva zagotavljala v štirih krajevnih knjižnicah, v Domanjševcih, Motvarjevcih, Prosenjakovcih in na Hodošu, ter z bibliobusom. Za pripadnike madžarske narodne skupnosti je bilo zagotovljeno kumuniciranje v jeziku narodne skupnosti.

Poleg skrbi za oblikovanje kakovostne knjižnične zbirke in ponudbe knjižničnega gradiva, informacijskih virov in knjižničnih storitev za pripadnike narodne skupnosti, so se skozi vso leto izvajale različne dejavnosti, od knjižnične vzgoje in pravljicnih ur z delavnicami v dvojezičnih vzgojno-izobraževalnih ustanovah (vrtcih in osnovnih šolah) v Prosenjakovcih in na Hodošu, predavanj in literarnih večerov (npr. Jolanda Prelec Lainščak: Ta zdrava prehrana za vsakogar – Egészséges táplálkozás mindenki számára; ob predavanju je bila tudi pripravljena tudi razstava knjig o zdravi prehrani v slovenščini in madžarščini; dr. Lajos Bence: Írott szóval – S pisano besedo: Literarna zgodovina prekmurskih Madžarov) do promocije knjižnične dejavnosti in storitev na narodnem območju (npr. z dvojezičnimi letaki o voznem redu bibliobusa, odprtostjo krajevnih knjižnic, dvojezično zloženko

Elektronski viri in podatkovne baze v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota – Világhálós tájékoztató források és adatbázisok a muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtárban).

Dvakrat mesečno je pripadnike madžarske narodne skupnosti obiskovala tudi potujoča knjižnica na t. i. madžarski progi na 7 postajališčih (Čikečka vas, Motvarjevci, Prosenjakovci, Središče, Domanjševci, Krplivnik in Hodoš).

Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota so obiskali tudi dijaki in učitelji iz osnovne šole Körmend na Madžarskem, v Tednu splošnih knjižnic učenci DOŠ Lendava in DOŠ Genterovci, ter zatem še učenci DOŠ Prosenjakovci in DŠŠ Lendava, katerim je bila predstavljena knjižnica, knjižnične storitve in domoznanstvo, nakar so si knjižnico po posameznih oddelkih tudi ogledali ter zaključili z delavnico.

Sodelovali smo tudi na spominski konferenci ob 130-letnici izida prvega lendavskega časopisa Alsó-Lendvai Híradó, ki je potekala 28. oktobra 2019 v Mestni hiši v Lendavi. Tednik Muraszombat és Vidéke kot dragocen vir za raziskovanje lokalne zgodovine = Muraszombat és Vidéke hetilap mint gazdag helyismereti forrás je predstavil dr. Jožef Papp, ki je pripravil tudi strokovni članek za zbornik.

S knjižnicami na Madžarskem (županijskima v Szombathelyu in Zalaegerszegu ter nacionalno v Budimpešti), s katerimi sodelujemo že vrsto let, smo vzdrževali stike in skrbeli za izmenjavo strokovnih izkušenj na skupnih srečanjih. Trije strokovni sodelavci so se udeležili strokovnega posvetovanja knjižničarjev Železne županije v Répcelaku z naslovom Knjižnica - robotika - bralna kultura (30. 9. 2019).

6.7 Izvajanje posebnih nalog PIŠK MS kot osrednje območne knjižnice

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij

Povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij smo zagotavljali s prejetim obveznim izvodom in s podaljšano naročnino na podatkovni zbirki Tax-Fin-Lex in Press Reader, do katerih je bil zagotovljen dostop na daljavo. Na voljo je bil tudi dostop do

zbirke EBSCOhost. Zagotovljena je bila tudi medknjižnična izposoja za člane knjižnic na območju, s čimer je bilo željeno gradivo tudi lažje dostopno. O novostih smo sprotno obveščali uporabnike naše knjižnice kot tudi ostale knjižnice na območju. Območno in podatkovne zbirke smo na več in različne načine tudi promovirali, da bi izbor knjižničnega gradiva in informacij čim bolj tudi približali uporabnikom na območju. Ugotavljamo in ocenjujemo, da so kakovostne in raznolike knjižnične storitve v okviru povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij pripomogle k širši ponudbi in posledično večji dostopnosti gradiva na območju.

2. Strokovna pomoč knjižnicam na območju

Knjižnicam na območju smo skozi vso leto nudili različne oblike pomoči, tako svetovalne kot strokovne narave. Posebno pozornost smo namenili novim Strokovnim priporočilom in standardom za splošne knjižnice (za obdobje 2018-2028), za kar smo za zaposlene v knjižnici in knjižnicah na območju organizirali dve delavnici, na katerih smo jim skušali čim bolj približati njihovo uresničevanje v praksi. Uspešno smo izvedli lastne projekte za potrebe celotnega območja, prav tako skupne projekte s knjižnicami na območju in tudi sicer smo jim redno prenašali primere dobrih praks in novosti, ki smo jih pridobili na strokovnih usposabljanjih oz. izobraževanjih, jim nudili pomoč pri načrtovanju in vzdrževanju lokalnih računalniških omrežij ter urejanju lokalnih informacijskih sistemov. Aktivno smo sodelovali pri skupnih projektih z drugimi OOK, prav tako s šolskimi knjižnicami pri izvajanju projektov in bibliopedagoške dejavnosti z namenom spodbujanja in širjenja bralne kulture in razvoja bralnih interesov med mladimi. Pravljične in bralne ure smo izvajali tako v knjižnici kot v vrtcih in šolah, tudi v zamejstvu, kjer slovenska beseda vse bolj izginja. Uspešno smo sodelovali tudi z organizacijami, ki na območju združujejo skupine uporabnikov s posebnimi potrebami. Z različnimi storitvami in projekti smo si prizadevali, da je bilo njihovo vključevanje v uporabo storitev čim lažje, organizirali smo predstavitve literarnih del in jih tudi na ta način seznanjali s knjižničnim gradivom. Udeleževali smo se sestankov izobraževanj in delavnic koordinacije območnosti v NUK, sestankov domoznancev in sistemskih administratorjev, bili vključeni v delovne skupine in druge različne aktivnosti.

3. Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

Prizadevali smo si za usklajeno koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva na območju, zavezance informirali za obvezni izvod, informacije o zavezancih posredovali nacionalni knjižnici ter izvajali normativno kontrolo. Z domoznanskimi zbirkami na območju OOK smo uporabnike seznanjali skozi projekte in storitve, ki smo jih izvedli sami ali v sodelovanju z drugimi sorodnimi ustanovami, prav tako smo uspešno izvedli več domoznanskih projektov, ki so bili tudi zelo odmevni in v središču zanimanja uporabnikov, lokalne in širše javnosti. V letu 2019, imenovanem tudi prekmursko leto, smo bili nasploh močno vpeti v obeleževanje 100. obletnice priključitve Prekmurja in združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, tako v okviru dogodkov, ki so potekali v knjižnici, in smo pri njih tudi aktivno sodelovali, bodisi s pripravo in izvedbo lastnih projektov, s katerimi smo se kot hram z bogato pisno kulturno dediščino poklonili temu pomembnemu jubileju v slovenski zgodovini. Poleg več odmevnih predstavitev avtorjev knjižnih del o zgodovinski prelomnici Prekmurja smo tudi sami v ta namen pomembno prispevali s pripravo in izdajo dveh ponatisov in zbornikom izbranih dokumentov.

Pripravili in izdali smo drugo številko strokovno-poljudne revije za zgodovino in literaturo – Prekmuriana, se pridružili projektu Rastoča knjiga, nadaljevali z digitalizacijo gradiva, ki bo dostopno na Digitalni knjižnici Slovenije, pripravljali digitalne zbirke na Kamri.

4. Usmerjanje izločenega in odpisanega knjižničnega gradiva s svojega območja OOK

Iz dveh osrednjih knjižnic na območju smo prejeli dva seznama izločenega gradiva, iz katerih smo izbrali 5 enot. Knjižnično gradivo smo izločali v skladu s strokovnimi navodili in z zakonskimi določili.

7 SODELOVANJE Z DRUGIMI KULTURNIMI IN IZOBRAŽEVALNIMI INSTITUCIJAMI, ZAVODI, DRUŠTVI

Pri izvajanju knjižnične dejavnosti in projektov smo sodelovali z vrsto ustanov, tako z drugimi slovenskimi splošnimi knjižnicami in nacionalno knjižnico, s sorodnimi kulturnimi ustanovami (Pomurski muzej Murska Sobota, Galerija Murska Sobota, Pokrajinski arhiv Maribor) kot z različnimi organizacijami, društvi, zavodi in institucijami (Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota (ZKTŠ), Pomurska izobraževalna fundacija (PIF), Pomurska akademsko znanstvena unija (PAZU), Ljudska univerza Murska Sobota, Univerza za tretje življenjsko obdobje, Društvo upokojencev Murska Sobota, Mladinski informativni klub Murska Sobota, Slovensko društvo Hospic, Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, Prekmursko društvo General Maister, Društvo prijateljev mladine Murska Sobota, Klub prekmurskih študentov, občinami in drugimi zavodi oziroma društvi. Uspešno smo sodelovali tudi s šolskimi knjižnicami, šolami in vrtci na območju ter z organizacijami, ki na območju združujejo ranljive skupine uporabnikov (npr. VDC Murska Sobota in ostali VDC-ji v Pomurju, VDC Želva Murska Sobota in Zavod Sonček Murska Sobote, Center Naprej Murska Sobota, OŠ IV Murska Sobota, Dom starejših Rakičan in Center starejših Murska Sobota). V Slovenskem Porabju, kjer prav tako opravljamo knjižnično dejavnost, pa smo sodelovali z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami, Zvezo Slovencev na Madžarskem, Generalnim konzulatom RS v Monoštru in drugimi.

8 PRIREDITVE IN DOGODKI V LETU 2019

Za vse prireditve smo pripravljali mesečne napovednike, informacije o posameznih prireditvah in dogodkih pa smo oglaševali na oglasni deski v meddverju knjižnice, pošiljali preko e-obveščanja, TIC Murska Sobota, županom občin ustanoviteljic in pogodbenim občinam, medijem, knjižnicam na območju in sorodnim kulturnim ustanovam. Za najavo dogodkov smo skrbeli tudi na spletni strani knjižnice, v skupnem koledarju – aplikaciji za prireditve, na FB strani knjižnice in Kamri za domoznanske vsebine.

PRIREDITVE IN DOGODKI	ŠT. PRIREDITEV / DOGODKOV	ŠT. OBISKOVALCEV
Razstave (društva v javnem interesu)	40	5700
Razstave na mladinskem oddelku (Neža Maurer, Oton Župančič, Ivan Cankar, Dane Zajc)		1930
Literarni večer, predstavitev knjig (organizator PIŠK MS ali v soorganizaciji z zunanjimi ustanovami in društvi)	29	1314
Knjižnica pod zvezdami	2	221
Noč knjige	1	46
Pravljični večer za odrasle (Murska Sobota, Porabje)	3	163
Predavanja (organizator PIŠK MS ali v soorganizaciji z zunanjimi ustanovami in društvi)	67	2948
Akademski večeri	3	82
Samostojna predavanja društev ali najem dvorane in avle	3	175
Sestanki, okrogle mize: Barati Kór, Mavrica, Prijatelji Sobote, MO MS	49	479
Predstavitve na radiu	11	-
Oko besede – Mlade oči	1	8

Tabela 13: Skupne prireditve in dogodki po številu prireditev / dogodkov in številu obiskovalcev v letu 2019

Obiskovalci so tukaj šteti le na prireditvah in dogodkih, tako npr. ob odprtju razstav. Sicer so si razstave v času trajanja načrtno ali mimogrede dnevno ogledali številni uporabniki in obiskovalci knjižnice.

8.1 Razstavna dejavnost

Samostojno, v sodelovanju in/ali soorganizaciji z različnimi ustanovami so bile v knjižnici pripravljene in postavljene na ogled različne zanimive in izobraževalno-poučne razstave, tako npr. 20 razstav v avli, 15 razstav v dvorani in 2 v razstavnem prostoru v prvem nadstropju knjižnice.

Razstave v avli

Datum	Naslov razstave
21. 01. – 31. 01. 2019	Razstava otroški slika Plakat miru (Lions klub Murska Sobota in PIŠK MS)
01. 03. – 18. 01. 2019	Sivka (Društvo upokojencev Pomurja in PIŠK MS)
01. 02. – 15. 02. 2019	Fotografski izdelki (U3 in PIŠK MS)
04. 02. – 16. 02. 2019	100-letnica rojstva Avgusta Delavca (Planinsko društvo Matica in PIŠK MS)
18. 02. – 28. 02. 2019	BesedoVanja (Vanja Lebar in PIŠK MS)
04. 03. – 16. 03. 2019	Odpadno je uporabno (Saubermacher-Komunala Murska Sobota)
18. 03. – 12. 04. 2019	Grafiti »Uživi v trenutku« (Knjižnica Velenje in PIŠK MS)
09. 04. – 13. 04. 2019	Velikonočna razstava (Društvo upokojencev MS, učenci OŠ MS in PIŠK MS)
15. 04. – 13. 05. 2019	Zgodovinska razstava ob 100-letnici gimnazije Murska Sobota
01. 06. – 30. 06. 2019	Oton Zupančič (1878-1949) (PIŠK MS)
03. 06. – 17. 06. 2019	Voda (Fotoklub Murska Sobota)
02. 07. – 31. 07. 2019	Portret (Fotoklub Murska Sobota)
02. 09. – 15. 10. 2019	Zbirka unikatnih knjig za slepe – tipanke (Center IRIS in PIŠK MS)
06. 09. – 20. 09. 2019	Umetniške knjige (Cvetka Hojnik in PIŠK MS)

19. 09. – 30. 09. 2019	Večerničina literarna bera (ARGO in PIŠK MS)
08. 11. – 22. 11. 2019	Od boksa in verige do družine (Društvo za zaščito živali Pomurja in PIŠK MS)
18. 11. – 10. 12. 2019	Razstava ročno narejenih izdelkov (CPR URI Soča in PIŠK MS)
02. 12. – 30. 12. 2019	Punčke iz cunj (Unicef in PIŠK MS)
02. 12. – 20. 12. 2019	Slikarska dela likovne kolonije Moravske Toplice (SPDPT MS in PIŠK MS)
02. 12. – 20. 12. 2019	Pregledna razstava 2019 (Fotoklub Murska Sobota)
20. 12. – 20. 01. 2020	Knjige Malega princa (Jožica Nuč in PIŠK MS)
23. 12. – 10. 01. 2020	Fotografska razstava Sprehod pod morjem (Borislav Vrbanec in PIŠK MS)

Tabela 14: Razstave v avli v kronološkem zaporedju v letu 2019

Razstave v dvorani

Datum	Naslov razstave
14. 01. – 31. 01. 2019	Irma in Karmen Premrl (PIŠK MS)
01. 02. – 22. 02. 2019	Ludvik Vrečič (KUD Sij Cankova in PIŠK MS)
27. 02. – 15. 03. 2019	Slikarska dela Dušana Kovača (Dušan Kovač in PIŠK MS)
21. 03. – 31. 03. 2019	Razstava otroških slik Plakat miru (Lions klub MS in PIŠK MS)
01. 04. – 13. 04. 2019	Jubilejna razstava likovnih del Ernesta Bransbergerja (Likovna sekcija Mozaik Društva upokojencev MS in PIŠK MS)
15. 04. – 30. 04. 2019	Razstava akademskih slikarjev in profesorjev gimnazije MS (Gimnazija Murska Sobota in PIŠK MS)
30. 04. – 11. 05. 2019	Fotografska razstava Tjaše D. Horvat (Tjaša D. Horvat in PIŠK MS)
14. 05. – 31. 05. 2019	Razstava dijakov zaključnih letnikov (Program tehnik oblikovanja SPTŠ MS in PIŠK MS)
03. 06. – 28. 06. 2019	Umetniki za Karitas (Karitas in PIŠK MS)
01. 07. – 31. 07. 2019	Razstava del likovnih sekcij Likos in Mozaik (Likovni sekciji Likos, Mozaik in PIŠK MS)
22. 08. – 13. 09. 2019	Plakati Galerije Murska Sobota – izbor (Galerija Murska Sobota in PIŠK MS)

18. 09. – 30. 09. 2019	Plakati miru (Lions klub MS in PIŠK MS)
08. 11. – 30. 11. 2019	Pomurski upokojenci se predstavljajo (Društvo upokojencev Pomurja in PIŠK MS)
13. 12. – 27. 12. 2019	Likovna Mikkova delavnica

Tabela 15: Razstave v dvorani v kronološkem zaporedju v letu 2019

Prireditve v igralnici

Datum	Naslov prireditve
01. 01. - 31. 12. 2019 (ob sobotah; v juliju in avgustu ob sredah)	Knjižnica igrač (Toy for Inclusion)
9. 01. – 18. 12. 2019	Pravljične ure (ob sredah)

Tabela 16: Prireditve v igralnici v kronološkem zaporedju v letu 2019

8.2 Prireditvena dejavnost

V sodelovanju s kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami, z raznimi društvi, institucijami, založbami in posamezniki smo pripravili in izvedli številne kulturne prireditve, ki bogatijo in dopolnjujejo knjižnično dejavnost ter obenem uporabnikom in obiskovalcem knjižnice nudijo izhodišče za aktivno, ustvarjalno in kvalitetno preživljanje prostega časa, od predavanj, literarnih, potopisnih večerov, predstavitev knjig in pesniških zbirk, otvoritev razstav do drugih predstavitev različnih vsebin.

Datum	Naslov prireditve/dogodka in avtor/izvajalec
07/01/2019	KUD Barati Kör
08/01/2019	Predavanje: Orisi prekmurske književnosti (U3; Franci Just)
09/01/2019	Društvo prijateljev Sobote
16/01/2019	Monodrama Romeo in Julija (Ferdinand Pregartner)
17/01/2019	Predavanje Rezultati in zanimivosti 12-letnega spremljanja gnezdilnic (DOPPS: Željko Šalamun in Robi Gjergjek)
18/01/2019	Predstavitev monografije: Prekmurje v vrtincu pariške mirovne konference

	1919 (UŠF; dr. Uroš Lipušček)
21/01/2019	KUD Barati Kör
23/01/2019	Predstavitel waldorfske pedagogike, poslanstva waldorfskega pedagoga in pridobitev waldorfske specializacije (Vera Grobelšek)
24/01/2019	Predstavitel romana Madam E (Vanja Lebar)
30/01/2019	Predavanje Življenjske vrednote pri inuitih v severovzhodni Arktiki (Hospic: Dorica Sever, misijonarka)
01/02/2019	Otvoritev razstave Ludvik Vrečič (KUD Sij Cankova)
01/02/2019	Pravljični večer za odrasle v Porabju – Obujamo dediščino (PIŠK MS)
04/02/2019	KUD Barati Kör
04/02/2019	Otvoritev razstave 10-letnica rojstva Avgusta Delavca (Planinsko društvo Matica)
05/02/2019	Slovesnost ob slovenskem kulturnem prazniku (U3; gostja Suzana Tratnik)
07/02/2019	Novinarska konferenca: Predstavitel publikacij PIŠK MS iz leta 2018, Prekmuriana, Fajn je bilou, Stari mlini od Hodoša do Čikečke vasi (PIŠK MS)
11/02/2019	Okrogla miza: kako do čistega zraka v MO Murska Sobota (Levica – lokalni odbor Pomurje)
12/02/2019	Delavnica Svoboda – moja izbira (Inštitut za neodvisnost Ljubljana)
13/02/2019	Waldorfski dan: Kdo sem? (Simona Pajk)
14/02/2019	Predavanje: Hudourniki (DOPPS; Franc Bračko)
15/02/2019	Predstavitel knjige: Šola, kam greš? (Marjana Škalič)
18/02/2019	KUD Barati Kör
18/02/2019	Razstava plakatov BesedoVanja (Vanja Lebar)
19/02/2019	Predstavitel knjige: Fajn je bilou (Kulturni dom Števanovci, PIŠK MS)
21/02/2019	Delavnica Čuječnost (Anja Roter)
26/02/2019	Predavanje: Načrtovanje zelenjavno-zeliščnega vrta (Društvo Zmorem domače; Brigita Šušteršič in Lovro Vehovar)
27/02/2019	Predavanje: Soočanje z izgubo otroka med nosečnostjo in kmalu po rojstvu (Hospic; Petra Paver Urek)
28/02/2019	Zaključna prireditev: bralna značka za otroke Jaz pa berem (PIŠK MS)
28/02/2019	Akademski večer: Igre barvanja na grafih (PAZU; mag. Daša Štesl)

04/03/2019	Razstava in razglasitev rezultatov natečaja Odpadno je uporabno (Saubermacher-Komunala Murska Sobota d. o. o.)
04/03/2019	KUD Barati Kör
04/03/2019	Predavanje: Odgovorno starševstvo (Društvo Modra luna; Jill Taplin)
08/03/2019	Literarni večer: Jaz sam (Sarival Sočič)
12/03/2019	Predstavitvev romana: Stric Geza gre v Zaturce (Društvo za humanistična vprašanja ARGO; Štefan Kardoš)
14/03/2019	Ptice slovenskih planin (DOPPS; Matej Gamser)
15/03/2019	Predavanje Post in zdrav življenjski slog in Temeljna načela zdravja (Sonja Bertalanič in Marjan Videnšek)
15/03/2019	Noč v objemu ljudskega izročila (PIŠK MS in OŠ II Murska Sobota)
16/03/2019	
18/03/2019	KUD Barati Kör
19/03/2019	Predavanje s kratkim filmom: Ulična umetnost in grafiti (Gregor Purgaj, Jure Zauneker)
20/03/2019	Metoda celostne krepitve zdravja in sproščanja za vsakogar (Petra Kralj)
21/03/2019	Otvoritev razstave otroških slik: Plakati miru (Lions klub)
22/03/2019	Predavanje: Skrb za duševno zdravje v tretjem življenjskem obdobju
26/03/2019	Potopisni film: Himalaja 2005 (Lado Klar)
27/03/2019	Predavanje: Spoštovanje življenja in umiranja (Hospic; dr. Štefan Horvat)
29/03/2019	Noč z Andersenom (PIŠK MS in OŠ I Murska Sobota)
30/03/2018	
01/04/2019	KUD Barati Kör
01/04/2019	Otvoritev jubilejne likovne razstave Ernesta Bransbergerja (Likovna sekcija Mozaik)
02/04/2019	Predavanje: Prekmurje 1919 (U3; Aleksander Ružič)
04/04/2019	Predavanje: Uživanje surove hrane povečuje telesne in umske sposobnosti in zdravilni post (Društvo revmatikov MS; Darko Srabotnik)
05/04/2019	Predstavitvev knjige: Zgodbe iz Nikine prijazne vasi
09/04/2019	Predavanje: Z Jernejo do zdravega vrta (Jerneja Jošar)
11/04/2019	Domoznanski večer: Plemiške družine Berke, Kregar, Marič in Temlin na

	območju današnjega Prekmurja (Gregor Kovač)
11/04/2019	Akademski večer: Računalnik in mehka snov (PAZU, Saša Harkai)
15/04/2019	KUD Barati Kör
15/04/2019	Otvoritev razstave akademskih slikarjev in profesorjev Gimnazije Murska Sobota (Gimnazija Murska Sobota)
15/04/2019	Otvoritev zgodovinske razstave ob 100-letnici razstave Gimnazije Murska Sobota (Gimnazija Murska Sobota)
15/04/2019	Okrogla miza Umetnost in resničnost – ob 100. letnici Gimnazije Murska Sobota (Gimnazija Murska Sobota)
17/04/2019	Predstavitve knjige: POTopis (Viljem Gogala)
19/04/2019	Potopisno predavanje: Skrivnostna Alžirija (Mohamed Laissani)
23/04/2019	Noč knjige s Tadejem Golobom (moderatorica Jedrt Jež Furlan)
24/04/2019	Predavanje: Staranje ni vsakomur dano (Hospic; Karel Bedernjak)
26/04/2019	Predavanje: Hrana za revmatike in kronično vnetne črevesne bolezni (Društvo revmatikov Murska Sobota; Tadeja Puhek Lenart)
29/04/2019	KUD Barati Kör
10/05/2019	Predavanje: Dvanajst človekovih čutil (Antropozofska študijska skupina)
13/05/2019	KUD Barati Kör
14/05/2019	Z večjo pismenostjo o duševnem zdravju do obvladovanja motenj razpoloženja (OMRA)
14/05/2019	Otvoritev razstave: Razstava zaključnih letnikov SPTŠ Murska Sobota – tehnik oblikovanja (SPTŠ Murska Sobota)
15/05/2019	Predavanje: Sistemska napaka – pogovor o prehodu mladih s posebnimi potrebami na trg dela (Združenje izvajalcev poklicne rehabilitacije)
16/05/2019	Literarni večer: Predstavitve pesniške zbirke Zacumprani cimper (Karel Turner)
17/05/2019	Domoznanski večer: Prekmurci in prekmurščina (PDGM MS; mag. Bernarda Roudi in Suzana Panker)
20/05/2019	Literarni večer: Samuel & Jenny, turbulenca življenja in popackana zaobljuba (Založba Smart – team; Stanislav Gorza)
21/05/2019	Predavanje: Soboški židje (U3; dr. Bojan Zadavec)

22/05/2019	Predstavitev ponatisov Prekmurje (1921) in Slovenska krajina (1935) (doc. dr. Andrej Hozjan in PIŠK MS)
23/05/2019	Predavanje: Kronična ledvična bolezen kot dodatna diagnoza (Društvo revmatikov Murska Sobota; Simona Kralj Lopert)
24/05/2019	Podelitev pomurske raziskovalne nagrade 2019 (PIF in PAZU)
24/05/2019	Akademski večer: Evgen Car (PAZU)
27/05/2019	KUD Barati Kör
28/05/2019	Zaključek bralnega projekta: bralna značka za odrasle (PIŠK MS)
29/05/2019	Predavanje: Predstavitev pacientovih pravic (Hospic; Martin Raj)
30/05/2019	Predstavitev knjige: Modrosti in skrivnosti za ohranjanje mladosti (Marija Orel)
03/06/2019	Otvoritev fotografske razstave: Voda (Fotoklub MS)
04/06/2019	Predstavitev knjige: Ne bom jih pozabil in Nebesa pod Pohorjem (Založba Litera; Tone Partljič)
05/06/2019	KUD Barati Kör
06/06/2019	Novinarska konferenca: zagovorništvo otrok (Urad varuha za človekove pravice RS)
10/06/2019	KUD Barati Kör
10/06/2019	Predstavitev antologije: Pesem sem (Založba Beletrina; Aleš Šteger, dr. Igor Saksida)
13/06/2018	Predstavitev brošure: Lokalne in razvojne priložnosti v prostoru reke Mure in njene okolice (ZTK Belinci in Civilna strokovna koalicija za Muro)
18/06/2019	Literarni večer: Vija vaja ven (Založba Litera; Jedrt Lapuh Maležič)
24/06/2019	KUD Barati Kör
02/07/2019	Otvoritev fotografske razstave Portret (Fotoklub MS)
08/07/2019	KUD Barati Kör
09/07/2019	Obeležitev 100. obletnice podpisa Versajske mirovne pogodbe (PAZU)
18/07/2019	Otvoritev razstave: Dela Likovne sekcije Likos in Mozaik
22/07/2019	KUD Barati Kör
25/07/2019	Knjižnica pod zvezdami: Duo Ponte z gosti – Vrvohodci (PIŠK MS; Skrito dvorišče)

05/08/2019	KUD Barati Kör
19/08/2019	KUD Barati Kör
02/09/2019	KUD Barati Kör
22/08/2019	Otvoritev razstave: Izbor plakatov Galerije MS (Galerija MS)
22/08/2019	Knjižnica pod zvezdami: Dnevi poezije in vina (PIŠK MS in Založba Beletrina; Skrito dvorišče)
09/09/2019	Predstavitve knjige: V senci svetlobe (Sandi Horvat in Marcel Baranja)
10/09/2019	Predstavitve knjige: Misijonarska pripoveduje (Založba Buča; Marija Sreš)
12/09/2019	Predstavitve pesniške zbirke: Panonski biseri III (Založba Volosov hram; Irena Šrajner)
16/09/2019	KUD Barati Kör
18/09/2019	Otvoritev razstave: Plakati miru (Lions klub MS)
19/09/2019	Delavnica: Mlade oči (ARGO; Aljoša Harlamov)
24/09/2019	Predstavitve zbornika: Prekmurje ob zgodovinski prelomnici 1919 (PIŠK MS)
25/09/2019	Predavanje: Duša in poezija (Hospic; Dušan Šarotar)
27/09/2019	Evropska noč raziskovalcev: Prekmurščina in Prekmurci med slovenskim in slovanskim (1919-2019) (Univerza v Ljubljani, FF)
30/09/2019	KUD Barati Kör
01/10/2019	Zaključek 2. Karolinine bralne značke (PIŠK MS)
01/10/2019	Otvoritev razstave: Risba (DLUPP)
02/10/2019	Prekmurje – kulturna dediščina: kviz v sklopu DEKD (PIŠK MS)
02/10/2019	Likovna delavnica in razvedrilna pravljica v sklopu DEKD (PIŠK MS)
03/10/2019	Strokovno posvetovanje: Naše skupne vezi v večkulturnem okolju (PIŠK MS)
03/10/2019	Literarni večer: Življenje s skorjico kruha in Še dihava se dotikava (Založba Volosov hram; Štefan Titan)
07/10/2019	Otvoritev razstave: Makro (Fotoklub MS)
08/10/2019	Predstavitve knjige: Male petke brez telefona (Slavica Biderman)
09/10/2019	Posvet: Slepota in slabovidnost ter dostopnost gradiv v prilagojenih oblikah (Zveza društev slepih in slabovidnih Ljubljana)
10/10/2019	Zaključek 3. domoznanske bralne značke Zakladnice (PIŠK MS)
14/10/2019	KUD Barati Kör

15/10/2019	Delavnica: Dostopnost za vse – spoštovanje za vse (Združenje izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije v RS)
21/10/2019	Otvoritev razstave: Zbiranje sil svetlobe (SHARE Slovenija)
28/10/2019	KUD Barati Kör
30/10/2019	Večer Hospica
05/11/2019	Predstavitel knjige Preprosto enostavno hvaležen (Sandi Horvat)
07/11/2019	Potopisno predavanje: Filipini – dežela tisočih obrazov in tisočih otočkov (U3; dr. Tatjana Puc Kous)
08/11/2019	Otvoritev razstave: Pomurski upokojenci se predstavljajo (Društvo upokojencev Pomurja)
11/11/2019	KUD Barati Kör
12/11/2019	Predstavitel: Potovanje skozi sanje (Luka Sternad, ps. Stan Dirdeny)
13/11/2019	Predstavitel zbornika: Vanekovo stoletje – ob. 100. obletnici rojstva častnega prof. dr. Vaneka Šiftarja (UŠF, Pravna fakulteta UM, Inštitut za narodnostna vprašanja Ljubljana)
14/11/2019	Predstavitel knjige: 1919: Rdeče Prekmurje (Založba Volosov hram; Darjan Lorenčič)
18/11/ do 22/11/2019	Moja knjižnica praznuje (PIŠK MS)
19/11/2019	Predstavitel knjige: Novele (Karolina Kolmanič)
20/11/2019	Potopisno predavanje: Divji svet Namibije (DOPPS; Daša Donša)
21/11/2019	Pravljinski večer za odrasle 2019
22/11/2019	Predavanje: Psihodinamika samomora (dr. Jože Magdič)
25/11/2019	KUD Barati Kör
26/11/2019	Novinarska konferenca: Rastoča knjiga Murska Sobota (PIŠK MS)
26/11/2019	Predstavitel pesniške zbirke: Kuča moje matere (Branko Pintarič)
27/11/2019	Predavanje: Vzgoja in odgovornost (Hospic; p. Toni Brinjovc)
28/11/2019	Predstavitel: Tehnični pripomočki za gluhe (Društvo gluhih in naglušnih Pomurja)
02/12/2019	Otvoritev razstave: Slikarska dela likovne kolonije Moravske Toplice (SPD Primož Trubar)

02/12/2019	Otvoritev razstave: Pregledan razstava 2019 (Fotoklub MS)
02/12/2019	Predavanje: Kako čustva vplivajo na zdravje (Društvo za osebnostno rast; Andrej Pešec)
03/12/2019	Odkritje obeležja: Rastoča knjiga Murska Sobota (PIŠK MS)
04/12/2019	Okrogla miza: Invalidsko varstvo (Invalidske organizacije in društva MO MS v sklopu Občina po meri invalidov)
05/12/2019	Predstavitel romana: Nedokončano iskanje (Založba Volosov hram; Irena Šrajner)
10/12/2019	Predstavitel knjige: Oblečena v kente (Nataša Zupanc)
10/12/2018	Pravljični večer za odrasle v Porabju – Obujamo dediščino (PIŠK MS)
12/12/2019	Predstavitel knjige: Na polju svobode: zgodba o mojem preživetju (Klementina Sambolič)
13/12/2019	Otvoritev razstave: Likovna Mikkova delavnica
19/12/2019	Predstavitel publikacije: Lahko jem prigrizke (Pomursko društvo za boj proti raku)
20/12/2019	Otvoritev razstave: Knjige Malega princa (Jožica Nuč)
23/12/2019	KUD Barati Kör
23/12/2019	Otvoritev fotografske razstave: Sprehod pod morjem (Borislav Vrbanec)

Tabela 17: Seznam prireditel v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota v letu 2019

Med vsemi prireditvami in dogodki, ki so bili organizirani v PIŠK MS v letu 2019, je po številu obiskovalcev in po odmevnosti bila nedvomno predstavitel monografije dr. Uroša Lipušček: Prekmurje v vrtincu pariške mirovne konference v Parizu 1919, ko je bila avla knjižnice napolnjena do zadnjega kotička, število razpoložljivih stolov pa zdaleč premajhno za vse obiskovalce.

Slika 25: Utrinki iz predstavitve monografije Prekmurje v vrtincu pariške mirovne konference 1919. Na prvi fotografiji ob avtorju dr. Urošu Lipuščku na njegovi levi Marjan Šiftar, podpredsednik Uprave UŠF, z njegove desne urednica dr. Klaudija Sedar in pisec spremne besede, Dušan Šarotar, 18. 1. 2019

9 KNJIŽNICA V MEDIJIH

Prireditve in dogodki, ki smo jih pripravili sami ali v sodelovanju z drugimi, so bili promovirani v različnih medijih, ob izvedbi lastnih projektov pa so bile dane tudi številne izjave za radio (npr. Murski val, Romica, RTV SLO, Monošter) in TV (npr. TV Idea, RTV SLO).

Tiskani mediji

- Rituper Rodež, A. N. Kaj bi bili slikarji, če ne bi bili slikarji? Razstava del 24. slikarske kolonije Primoža Trubarja. *Vestnik*, leto LXXI, št. 1 (3. jan. 2019), str. 20.
- Ružič, E. Panonska pokrajina, kako jo dojemajo likovni umetniki. Razstava del Slikarske kolonije Primož Trubar 2018. *Porabje*, letn. XXIX, št. 3 (17. jan. 2019), str. 5.
- Rituper Rodež, A. N. Niso bili vsi naklonjeni Prekmurju. 100 let združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. *Vestnik*, leto LXXI, št. 4, (24. jan. 2019), str. 16.
- Ružič, E. Uroš Lipušček: Prekmurje v vrtincu pariške mirovne konference 1919. Prvi dogodek v nizu prireditev ob 100-letnici združitve Prekmurja z matičnim narodom. *Porabje*, letn. XXIX, št. 4 (24. jan. 2019), str. 2.
- Dm. Ob desetletnici v Porabje prišli štajerski pravličari. *Porabje*, letn. XXIX, št. 6 (6. febr. 2019), str. 2.
- Rituper Rodež, A. N. Nove publikacije Pokrajinske in študijske knjižnice. Spomini na preteklost in utrip sedanosti. *Vestnik*, leto LXXI, št. 7 (14. febr. 2019), str. 20.
- Grah, A. Začetek slavnostnega leta za Prekmurce (i. e. predstavitev monografije Prekmurje v vrtincu pariške mirovne konference 1919). *Soboške novine*, št. 184 (14. febr. 2019), str. 12.
- Ružič, E. Kludija Sedar: Fajn je bilou: nove knjige. *Porabje*, letn. XXIX, št. 8 (21. februar 2019), str. 2.
- Sukič, M. Fajn je bilou. Življenjske zgodbe iz Porabja. *Porabje*, letn. XXIX, št. 9 (28. febr. 2019), str. 5.
- Ružič, E. Stari mlini in Prekmuriana. Novi publikaciji Pokrajinske in študijske knjižnice. *Porabje*, letn. XXIX, št. 9 (28. febr. 2019), str. 6.

- Rituper Rodež, A. N. Matematičarko zanima igra barvanja. Daša Štesl, prejemnica rektorjeve nagrade Univerze v Mariboru. *Vestnik*, leto LXXI, št. 11, (14. mar. 2019), str. 16.
- Grabar, G. Mavrica sredi zime pričarala toplino poletja (i. e. razstava del likovne sekcije Mavrica). *Soboške novine*, št. 185 (15. mar. 2019), str. 2.
- Rituper Rodež, A. N. Nepričakovano sporočilo, ki skoraj spremeni zgodovino. Predstavili knjigo Stric Geza gre v Zaturce. *Vestnik*, leto LXXI, št. 12, (21. mar. 2019), str. 20.
- M. Ha. Predstavili tretjo pesniško zbirko Karla Turnerja. Zacamprani cimper. *Vestnik*, leto LXXI, št. 21, (23. maj 2019), str. 20.
- Ružič, E. Intenzivno kmetijstvo in dobra voda – to ni združljivo. Vanekov ekološki večer. *Porabje*, letn. XXIX, št. 14 (11. apr. 2019), str. 6.
- Ružič, E. Natančen, študiozen, z veliko mero sproščnega slikanja. Pregledna razstava del Ernesta Bransbergerja. *Porabje*, letn. XXIX, št. 15 (11. apr. 2019), str. 5.
- Muhič, J. Tako se goji ljubezen do branja (i. e. podelitev priznanj ob zaključku projekta Jaz pa berem). *Soboške novine*, št. 186 (15. apr. 2019), str. 18.
- Ružič, E. Uspešno gradimo misleči svet. 100 let gimnazije (razstava). *Porabje*, letn. XXIX, št. 17 (25. apr. 2019), str. 6.
- Rituper Rodež, A. N. Živ sem, ker ne zaupam nikomur. Pisatelj Tadej Golob postavlja rekorde. *Vestnik*, leto LXXI, št. 18 (2. maj 2019), str. 20.
- Ružič, E. Slovenci berejo in pišejo knjige, a jih ne kupujejo. Svetovni dan (in noč) knjige. *Porabje*, letn. XXIX, št. 18 (2. maj 2019), str. 3.
- Ružič, E. V ohranjanje in varovanje okolja pritegniti čim več mladih (i. e. Vanekov ekološki večer). *Porabje*, letn. XXIX, št. 19 (9. maj 2019), str. 3.
- Grabar, G. Otroci ustvarjali iz odpadnih materialov (i. e. razstava izdelkov v okviru natečaja podjetja Saubermacher- Komunala). *Soboške novine*, št. 187 (15. maj 2019), str. 2.
- Grah, A. Spomenik borcem vzhodne fronte (i. e. predstavitev knjige Stric Geza gre v Zaturce). *Soboške novine*, št. 187 (15. maj 2019), str. 19.
- Grah, A. Sten, ki navdihnejo (i. e. predavanje Gregorja Purgaja in predvajanje kratkega filma Ulična umetnost in grafiti). *Soboške novine*, št. 187 (15. maj 2019), str. 20.

- Rituper Rodež, A. N. Ni smisel delati več, ampak premišljeno in kakovostno. Pomurska raziskovalna nagrada Pomurske izobraževalne fundacije. *Vestnik*, leto LXXI, št. 22 (30. maj 2019), str. 13.
- Rituper Rodež, A. N. Je sploh mogoče, da imamo taki deli? Knjižni deli o Prekmurju doživeli ponatis. *Vestnik*, leto LXXI, št. 22 (30. maj 2019), str. 16.
- Gabor, J. Če ne bi postal igralec, bi obdeloval zemljo. Gledališki in filmski igralec Evgen Car. *Vestnik*, leto LXXI, št. 23 (6. jun. 2019), str. 27.
- Ružič, E. V Strukovcih bo dom prekmurske besede (i. e. posvet učiteljev v okviru PDGM). *Porabje*, letn. XXIX, št. 23 (6. jun. 2019), str. 3.
- Ružič, E. Prekmurje Matije Slaviča in Slovenska krajina Vilka Novaka. *Porabje*, letn. XXIX, št. 24 (13. 6. 2019), str. 10.
- Muhič, J. Peterica žensk, ki obeta (i. e. podelitev nagrad za najboljšo pomursko doktorsko disertacijo in najboljše pomursko magistrsko delo PIF). *Soboške novine*, št. 188 (14. 6. 2019) str. 13.
- Balažic, J. Slovenska bralna značka potujoče knjižnice PIŠK v Porabju. *Porabje*, letn. XXIX, št. 25 (20. 6. 2019), str. 10.
- Rituper Rodež, A. N. Stota obletnica naj pospeši raziskovanje. Veleposlaniki petih držav po st letih v Murski Soboti. *Vestnik*, leto LXXI, št. 29 (18. jul. 2019), str. 16.
- Glažar, K. Pogodba, ki je zapečatila Prekmurje (i. e. posvet ob stoti obletnici podpisa Versajske pogodbe). *Soboške novine*, št. 189 (22. jul. 2019), str. 5.
- Grabar, G. Ostajajo pomembna vest meseca (i. e. prireditev Društva prijateljev Sobote). *Soboške novine*, št. 189 (22. jul. 2019), str. 8.
- Grah, A. Kaj bereš, ko si odrasel? (i. e. podelitev priznanj za sodelovanje pri bralni znački za odrasle in bralnem klubu PIŠK MS). *Soboške novine*, št. 189 (22. jul. 2019), str. 21.
- Vrbnjak, M. Ko odprete knjigo, odprete nov svet: Poletje je tudi čas za branje knjig, v senci borovcev na plaži ali pa samo na domači terasi. V osrednji pomurski knjižnici se zato v poletnih mesecih poveča tudi obisk priložnostnih bralcev. *Pen*, št. VII (25. jul. 2019), str. 2-3.
- Baler, I. Pod zvezdami predstavili Vrvohodce. *Vestnik*, leto LXXI, št. 31 (1. avg. 2019), str. 20.

- Rituper Rodež, A. N. Poezija, ki jo lahko slišiš ali pa tudi čutiš. Na Skritem dvorišču pesniško branje : Svoje pesmi so interpretirali Ilija Trojanow, Katica Kulavkova, Lou Raoul in Denis Škofič. *Vestnik*, leto LXXI, št. 35 (29. avg. 2019), str. 13.
- Rituper Rodež, A. N. Kako gledalca povabiti na razstavo: izbor plakatov Galerije Murska Sobota. Razstavljeni plakati kažejo različne pristope in estetiko časa. *Vestnik*, leto LXXI, št. 35 (29. avg. 2019), str. 16.
- Muhič, J. Izbor plakatov v knjižnici (i. e. odprtje razstave Izbor plakatov Galerije Murska Sobota). *Soboške novine*, št. 190 (15. sept. 2019), str. 2.
- Rituper Rodež, A. N.. Kako so te dogodke doživljali prekmurski in drugi Slovenci: zbornik ob zgodovinski prelomnici 1919. *Vestnik*, leto LXXI, št. 39 (26. sept. 2019), str. 13.
- Rituper Rodež, A. N. Kot prstni odtisi posameznika: risbe članov DLUPP. V Pokrajinski in študijski knjižnici razstavlja 15 umetnikov, ki se ne glede na to, kaj ustvarjajo, predstavljajo z risbami. *Vestnik*, leto LXXI, št. 40 (3. okt. 2019), str. 20.
- Ružič, Ernest. Prekmurje ob zgodovinski prelomnici 1919: zbornik ob jubileju. *Porabje*, letn. XXIX, št. 41 (10. okt. 2019), str. 9.
- Glažar, K. Spoštujmo prednike in se učimo od njih (i. e. zbornik izbranih dokumentov z naslovom Prekmurje ob zgodovinski prelomnici). *Soboške novine*, št. 191 (15. okt. 2019), str. 6.
- Grabar, G. Pesmi kot terapija (i. e. pesniška zbirka *V senci svetlobe*). *Soboške novine*, št. 191 (15. okt. 2019), str. 21.
- Eöry, S. Naše skupne vezi v večkulturnem okolju: strokovno posvetovanje. *Porabje*, letn. XXIX, št. 42 (17. okt. 2019), str. 6.
- Vrbnjak, M. »Rad bi pustil sled za sabo«: Stan Dirdeny. *Vestnik*, leto LXXI, št. 43 (24. okt. 2019), str. 16.
- Dm. Niške se ne narodi v knjižni gezik (i. e. strokovna ekskurzija PDGM). *Porabje*, letn. XXIX, št. 43 (24. okt. 2019), str. 3.
- Grah, A. Kako vključiti otroke s posebnimi potrebami (i. e. predstavitev brošure). *Soboške novine*, št. 192, (15. nov. 2019), str. 10.
- Rituper Rodež, A. N. Odpiral zamolčana vprašanja : monografija o Vanekovem stoletju: znanstveni in strokovni prispevki o Prekmurju in področjih, kjer so pustili

sledi Vanek Šiftar ter Anton Vratuša in Franc Kuzmič. *Vestnik*, letn. LXXI, št. 47 (21. nov. 2019), str. 12.

- T. M. Poezija: vrnitev k tradiciji (Branko Pintarič želi ob 100. obletnici združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom predstaviti še goričko videnje slovenske domovine. *Vestnik*, letn. LXXI, št. 48 (28. nov. 2019), str. 10.
- Ružič, E. Vanekovo stoletje: nove knjige. *Porabje*, letn. XXIX, št. 48 (28. nov. 2019), str. 9.
- Rituper Rodež. A. N. Odkrili Rastočo knjigo Murska Sobota. Poklon slovenski knjigi v prekmurskem jeziku. *Vestnik*, leto LXXI, št. 49 (5. dec. 2019), str. 20.
- Sukič, M. Miklavž jim je prinesel slovensko slikanico in slovensko čokolado (i. e. pravljíčna ura na Generalnem konzulatu). *Porabje*, letn. XXIX, št. 50 (12. dec. 2019), str. 2.
- Dm. V pripovejstaj vsikdar vrli najbole zopodijo (i. e. pravljíčni večer v Porabju). *Porabje*, letn. XXIX, št. 51-52 (19. dec. 2019), str. 15.

Spletni mediji

- Predstavitev knjige: Uroš Lipušček: Prekmurje v vrtincu pariške mirovne konference

<https://www.prlekija-on.net/lokalno/20035/vloga-zda-in-kartografa-douglasa-w-johnsona.html>

<https://sobotainfo.com/novica/lokalno/kucan-prekmurje-je-multikulturalnost-ohranilo-v-svetu-ki-temu-ni-naklonjen/457398>

https://www.pomurec.com/vsebina/51027/FOTO_in_VIDEO__V_Murski_Soboti_predstavili_monografijo_Prekmurje_v_vrtincu_Pariske_mirovne_konference_1919 (19. 1. 2019)

- Tri nove publikacije PiŠK MS

https://www.pomurec.com/vsebina/51294/FOTO__Ob_slovenskem_kulturnem_prazniku_predstavili_3_nove_publicacije

<https://www.vestnik.si/v-pisk-u-predstavili-tri-nove-publicacije-6658479?fbclid=IwAR0t5YxKWNxmIzPvEruVrQPUPqXQP8xLPmEmACyLupwEKA2O16KKAj-S1Xo8>

<https://www.vecer.com/v-pisk-u-predstavili-tri-nove-publicacije-6658479> (7. 2. 2019)

<http://tvidea.si/2019/02/predstavitev-novih-publicacij/> (11. 2. 2019)

● Razstava ob slovenskem kulturnem prazniku

[https://www.pomurec.com/vsebina/51303/FOTO__V_spomin_Francetu_Presernu_pripravi_kratko_razstavo_\(8.2.2019\)](https://www.pomurec.com/vsebina/51303/FOTO__V_spomin_Francetu_Presernu_pripravi_kratko_razstavo_(8.2.2019))

● Šola kam greš?

<https://www.vestnik.si/danasnja-sola-potrebam-druzbe-ne-ustreza-vec-6662835?fbclid=IwAR2E4jZcdqRWZ9hy9azkWqYlbXGfT2nw-9U4mWxECGyCbbBW4dYIDscvKTO>

[https://www.pomurec.com/vsebina/51385/FOTO__Predstavili_knjigo_Sola__kam_gres?\(16.2.2019\)](https://www.pomurec.com/vsebina/51385/FOTO__Predstavili_knjigo_Sola__kam_gres?(16.2.2019))

● Natečaj Odpadno je uporabno

<https://www.vestnik.si/izvirne-maske-iz-odpadnih-materialov-6670635> (4. 3. 2019)

<https://sobotainfo.com/novica/lokalno/foto-pust-navdih-za-ustvarjanje-iz-odpadnih-materialov/461915> (5. 3. 2019)

● Predavanje: Odgovorno starševstvo

https://www.pomurec.com/vsebina/51642/FOTO__V_knjiznici_potekalo_predavanje_znane_vzgojiteljice_iz_Velike_Britanije (6. 3. 2019)

● Predstavitve knjige Stric Geza gre v Zaturce

https://www.pomurec.com/vsebina/51724/FOTO__Predstavili_knjigo_#11 (13. 3. 2019)

● Noč v objemu ljudskega izročila

https://www.pomurec.com/vsebina/51782/FOTO__Ucenci_prezivali_noc_v_knjiznici (16. 3. 2019)

● Akademski večer

<https://www.vestnik.si/matematicarko-zanima-igra-barvanja-6677235> (17. 3. 2019)

● Razstava Grafiti

https://www.pomurec.com/vsebina/51831/FOTO__Predstavili_umetnost_ulicnih_grafitov (20. 3. 2019)

● Vanekov večer

https://www.pomurec.com/vsebina/51871/FOTO__Na_Vanekovem_veceru_razpravljali_o_pravici_do_pitne_vode (22. 3. 2019)

● Akademski večer

https://www.pomurec.com/vsebina/52167/FOTO__Sasa_Harkai_na_tokratnem_Akademskem_veceru_ (12. 4. 2019)

● Velikonočna razstava članov Sekcije ročnih del pri Društvu upokojencev

<https://www.vestnik.si/razstava-povezala-staro-in-mlado-6692865> (16. 4. 2019)

● Otvoritev razstave

https://www.vestnik.si/gimnazija-murska-sobota-praznuje-100-let-6694290?fbclid=IwAR36fLpewWEbPVAutVICchaA_lcVuzQZk7khY3Uqc2H1xGgHSAgEOyPcY2o

(18. 4. 2019)

● Knjižni bazar ob svetovnem dnevu knjige

<https://www.vestnik.si/foto-6696186>

<https://sobotainfo.com/novica/kultura/pred-sobosko-knjiznico-po-brezplacno-knjigo/467038> (23. 4. 2019)

● Noč knjige

<https://www.vestnik.si/srecanje-s-pisateljem-ki-podira-rekorde-6696894> (24. 4. 2019)

● Predstavitev pesniške zbirke Karla Turnerja

<https://www.vestnik.si/predstavili-tretjo-pesnisko-zbirko-karla-turnerja-10010070> (17. 5. 2019)

● Domoznanski večer

https://www.pomurec.com/vsebina/52658/FOTO__V_knjiznici_potekal_Domoznanski_vecer#3 (18. 5. 2019)

● Predstavitev ponatisov PIŠK MS

https://www.vestnik.si/kaksna-bisera-sta-ti-drobni-knjizici-slavica-in-novaka-10013292?fbclid=IwAR1xKcZBqX1c6u-WK_Sgle6Zf1a6BasjivEeID5e6MUVu6STnwCQePDuXUA (23. 5. 2019)

● Pomurska raziskovalna nagrada

<https://sobotainfo.com/novica/lokalno/so-prejemniki-pomurskih-raziskovalnih-nagrad/475172>

https://www.pomurec.com/vsebina/52759/FOTO__PAZU_podelil_nagrade_najboljsim_pomurskim_raziskovalcem (24. 5. 2019)

● Otvoritev razstave Voda Fotokluba MS

https://www.pomurec.com/vsebina/52887/FOTO__Fotoklub_s_prvo_letosnjo_razstavo_na_temo_Voda (4. 6. 2019)

<https://www.vestnik.si/voda-prva-letosnja-fotografska-rastava-foto-kluba-ms-10022052?fbclid=IwAR1Mb0nkwGiGubfxJrPO7WthJm1jOVryQAIW2LSLH91i2SleNlo3RYKQlka> (9. 6. 2019)

● Otvoritev razstave Izbor plakatov galerije Murska Sobota

<https://vestnik.si/clanek/aktualno/izbor-plakatov-galerije-murska-sobota-726290> (22. 8. 2019)

https://www.pomurec.com/vsebina/53943/FOTO__V_murskosoboski_knjiznici_odprli_razstavo_Izbor_plakatov_Galerije (23. 8. 2019)

● Knjižnica pod zvezdami: Festival vina in poezije

https://www.pomurec.com/vsebina/53946/FOTO__Na_Skriterem_dvoriscu_potekal_literarno-glasbeni_vecer

<https://vestnik.si/clanek/aktualno/na-skriterem-dvoriscu-pesnisko-branje-726526> (23. 8. 2019)

● Zaključek bralnega projekta: Karolinina bralna značka

<https://sobotainfo.com/novica/lokalno/foto-ze-drugic-podelili-priznanja-bralne-znacke-karoline-kolmanic/510294> (1. 10. 2019)

● Zbornik Prekmurje ob zgodovinski prelomnici

<https://www.pomurec.com/vsebina/54344/> (25. 9. 2019)

<https://vestnik.si/clanek/aktualno/prelomnica-1919-kako-so-te-dogodke-doživljali-prekmurski-in-drugi-slovinci-733480> (2. 10. 2019)

● Jesenska jasa mavričnih utrinkov

https://www.pomurec.com/vsebina/54969/FOTO__Jesenska_jasa_mavricnih_utrinkov_p_rivabila_stevilne_obiskovalce#1 (10. 11. 2019)

● Jesenska jasa mavričnih utrinkov

<https://sobotainfo.com/novica/lokalno/preverite-kaj-nastaja-v-prehodu-v-srediscu-mesta/522209> (14. 11. 2019)

● Zbornik Vanekovo stoletje

https://www.pomurec.com/vsebina/55020/FOTO__Ob_proslavitvi_stoletnice_izdali_zbornik_Vanekovo_stoletje#1 (14. 11. 2019)

● Zbornik Prekmurje ob zgodovinski prelomnici

<https://www.prlekija-on.net/lokalno/22791/predstavitev-prekmurje-ob-zgodovinski-prelomnici-1919-v-ormoski-knjiznici.html> (19. 11. 2019)

● Teden splošnih knjižnic: Podarimo knjigo

<https://sobotainfo.com/novica/kultura/ste-ze-poiskali-pravo-ctivo-zase-soboska-knjiznica-podarja-knjige/523859> (20. 11. 2019)

● Novinarska konferenca: Rastoča knjiga Murska Sobota

<https://sobotainfo.com/novica/lokalno/foto-je-skulptura-ki-bo-stala-v-srediscu-mesta/525611>

https://pomurec.com/vsebina/55173/FOTO__Pri_knjiznici_bodo_odkrili_obelezje_Rastoc_e_knjige_Murska_Sobota_#5 (26. 11. 2019)

● Predstavitev pesniške zbirke Branka Pintariča Kuča moje matere

https://vestnik.si/clanek/aktualno/vrnitev-k-tradiciji-744065?fbclid=IwAR3QbVyzU0-Q2uMK6gZATAx_6KJp8VoDPj8BM30oFMqZuYY_1_32T5Izj

● Odkritje obeležja Rastoča knjiga

<https://sobotainfo.com/novica/lokalno/foto-je-rastoca-knjiga-nova-skulptura-v-mestu/527639>

https://www.pomurec.com/vsebina/55276/FOTO__Pri_knjiznici_odkrili_obelezje_Rastoc_e_knjige_Murska_Sobota_ (3. 12. 2019)

<https://vestnik.si/clanek/aktualno/poklon-slovenski-knjigi-v-prekmurskem-jeziku-744583> (4. 12. 2019)

● Odprtje razstave Fotokluba Murska Sobota

<https://vestnik.si/clanek/fotogalerije/foto-v-murski-soboti-odkrili-obelezje-rastocce-knjige-744608> (4. 12. 2019)

● Posvet ob mednarodnem dnevu invalidov

https://www.pomurec.com/vsebina/55300/FOTO__Ob_mednarodnem_dnevu_invalidov_potekal_posvet_o_zaposlovanju_invalidnih_oseb (5. 12. 2019)

● Otvoritev razstave slikarske kolonije Primož Trubar

https://www.pomurec.com/vsebina/55278/FOTO__Na_ogled_dela_25_slikarske_kolonije_Primoz_Trubar (7. 12. 2019)

● Razstava del Likovne Mikkove delavnice

<https://vestnik.si/clanek/popularno/izrazajo-svoja-custva-obcutja-in-dozivljanje-sveta-748598> (26. 12. 2019)

10 SKLEP

Letno poročilo 2019 daje vpogled v knjižnično dejavnost, ki jo je PIŠK MS opravljala kot splošna knjižnica, ki pokriva tudi obmejno in narodnostno območje in kot osrednja območna knjižnica. Redno delo in opravljanje knjižnične dejavnosti permanentno nadgrajujejo nove storitve in projekti, tako na nacionalni ravni, v katere je PIŠK MS aktivno vpeta, kot na lokalni, kjer si prizadevamo s sodobnimi in inovativnimi oblikami približati se uporabnikom, kajti tako kot se spreminjajo knjižnice, se spreminjajo tudi uporabniki in njihove potrebe. Leto 2019 si bomo v PIŠK MS zagotovo zapomnili kot izjemno dinamično in aktivno leto, kot prekmursko leto ob 100. obletnici priključitve Prekmurja in združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, v okviru katerega je bila PIŠK MS močno vidna in prisotna v lokalni skupnosti in prav tako nacionalni, saj so bile številne naše aktivnosti, ki smo jih izvedli ali pri njih sodelovali, odmevne v celotnem slovenskem prostoru. Naloge, ki so si jih zastavili v programu dela ob začetku leta 2019, so bile izpolnjene, projekti realizirani in uspešno izpeljani. Velik korak je bil storjen zagotovo na področju založniške dejavnosti, kar je knjižnico še izraziteje poudarilo kot zakladnico znanja in modrosti, nenazadnje pa so lastne knjižnične izdaje lep primer dobre prakse pri širjenju in spodbujanju bralne kulture, za kar si v sklopu knjižnične dejavnosti še posebej prizadevamo. To dokazuje vrsta dogodkov za spodbujanje branja in razvijanje bralne pismenosti, od pravljličnih in bibliopedagoških ur, priporočilne literature do bralnih projektov, ki smo jih v letu 2019 uspešno zaključili pet; k bralni znački Jaz pa berem za otroke, bralni znački za odrasle, domoznanski bralni znački Zakladnice, Karolinini bralni znački lahkega branja smo dodali še Slovensko bralno značko potujoče knjižnice, katere namen je dvig bralne kulture pri Slovencih v zamejstvu. Tudi sicer smo v okviru dejavnosti za obmejno območje izpolnili načrtani program, k že utečenim dejavnostim dodali nove, ki so bile dobro sprejete in so pomembno prispevale h krepitvi naših skupnih vezi. V ta namen smo organizirali tudi strokovno srečanje slovenskih splošnih knjižnic, ki delujejo na obmejnem območju, in osrednjih knjižnic Slovencev v zamejstvu, povzetke referatov pa zbrali in izdali v zborniku povzetkov. Izmenjava dobrih praks, medsebojno sodelovanje, povezovanje in medkulturni dialog lahko naše skupno delo le še močnejše obogati in nas pri uresničevanju dejavnosti tesneje povezuje, kar smo s strokovnim posvetovanjem tudi potrdili. Knjižnično dejavnost in storitve smo zagotavljali tudi za pripadnike madžarske

narodne skupnosti, romsko skupnost, pri čemer ima pomembno vlogo romski oddelek, in za uporabnike s posebnimi potrebami, ki smo jih vključevali v uporabo storitev knjižnice in s tem posledično prispevali k lažjemu vključevanju v družbo. Kot osrednja območna knjižnica smo opravljali posebne naloge območnosti in uspešno sodelovali tako z osrednjimi knjižnicami na območju kot z ostalimi slovenskimi splošnimi knjižnicami pri skupnih aktivnostih in projektih.

Med novimi projekti knjižnice, ki smo jih izvedli v letu 2019, velja poleg utečenih izpostaviti Noč v objemu ljudskega izročila, Babice pripovedujejo, Akademski večeri, pravljичne ure s punčko in fantkom iz cunj, razstavno dejavnost (poleg priložnostnih tudi z dvema večjima o življenju in delu Otona Zupančiča in Daneta Zajca), sodelovanje na 35. slovenskem knjižnem sejmu v debatni kavarni in s prekmurskimi pravljicami, na katerem je bila Murska Sobota gostujoče mesto, domoznanske projekte v duhu 100. obletnice priključitve Prekmurja in združitve prekmurskih Slovencev. Med slednjimi, ki so bili tudi potrjeni s strani Iniciativnega odbora za obeleževanje 100-letnice združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom in finančno podprti s strani Ministrstva za kulturo RS, smo se z letnico 2019 podpisali v tri knjižne izdaje (ponatisa Matija Slavič, Prekmurje, 1921; Vilko Novak (ur.), Slovenska krajina, 1935 in zbornik izbranih dokumentov Prekmurje ob zgodovinski prelomnici 1919) in pod Rastočo knjigo Murska Sobota, s katero smo se pridružili vseslovenskemu projektu, ki poudarja pomen knjige, kulture, znanja in odličnosti slovenskega naroda. Poleg omenjenih treh izdaj je PIŠK MS v letu 2019 izdala še dve, zbornik povzetkov Naše skupne vezi v večkulturnem okolju v sklopu strokovnega posvetovanja v okviru programa dejavnosti splošnih knjižnic na obmejnih območjih in drugo številko revije Prekmuriana, v kateri podajamo izbrane literarne in kulturno-zgodovinske vsebine, se spominjamo osebnosti, ki so svojim delom in ustvarjalnostjo zapustile trajne sledi, tako v knjižnici kot v lokalnem in širšem slovenskem prostoru (prof. Nikica Brumen, dr. Vanek Šiftar) in zaključujemo z domoznanskim knjižnim izborom. Da je segel knjižnični utrip daleč naokoli in so bili naši projekti kot uspešni prepoznani tako pri uporabnikih kot s strani širše javnosti, dokazuje njihova odmevnost v medijih in odzivi širše skupnosti.

Dobra povezanost in sodelovanje z ustvarjalci, z drugimi kulturni in sorodnimi organizacijami ter nasploh z lokalnim okoljem se odraža tudi skozi vrsto različnih in kakovostnih prireditev in dogodkov, ki so bile izvedene bodisi v knjižnici, bodisi smo s knjižničnimi vsebinami nastopili zunaj knjižnice v lokalnem in tudi širšem nacionalnem prostoru. S slednjim smo se skušali približati tudi potencialnim uporabnikom knjižnice, jim predstaviti naše aktivnosti in storitve, knjižnico kot kulturno, izobraževalno, informacijsko in socialno središče, ki bogati življenje nas vseh tako na osebni kot duhovni ravni.

Pripravili:

dr. Klaudija Sedar

mag. Klaudija Šek Škafar

Direktorica:

mag. Klaudija Šek Škafar

